

Ametsa egi bihurtzear

Mikel Ugartek
Hawaiiko
Munduko Ironman
Txapelketan parte
hartuko du
urriaren 10ean

Etorkizuneko Oñatiren oinarriak jendaurrean ikusgai

Oñatiko **Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren (HAPO)** hasierako onarpen dokumentuari lotutako erakusketa dago ikusgai Santa Anan

» HAPO berriak 751 etxebizitza berri eraikitzeke aukera jasotzen du, horietatik 150 babes ofizialekoak, eta 186 tasatutakoak

mena zaintzea eta lehen sektorearentzat garrantzitsuak izan litezkeen lurak interes berezikotzat hartzea; iraunkortasuna ardatz hartutik, klima larrialdiari aurre egin eta energia berriztagarrien sorkuntzarako azpiegiturak instalatzeko aukerak eskaintzea; eta berdintasun ikuspegi batetik zaintza erraztuko duen herri bat eraikitzea.

Aurrerakin dokumentua jendaurrean erakutsi eta herritarrek nahiz udalaz gaindiko administrazioek eginiko iradokizunak aztertu ostean, HAPOaren hasierako onarpen dokumentua idatzi du Sabai Arkitekto taldeak, eta hori da orain Udalak jendaurrean ipini duena.

Santa Anako erakusketa atal ezberdinetan (Etxebizitza, Jarrera Ekonomikoak, Ekipamenduak, Espazio libre eta berdeguneak, Landa eremua...) dago antolatuta, eta horietako bakoitzerako HAPOak jasotzen dituen proposamen nagusiak azaltzen dira panelen bidez. Proposamen horien oinarrian, esan bezala, parte-hartze prozesuan zehar herritarrek erabaki eta hobetsitako herri eredua dago.

Ondorengo orrietan laburbildu ditugu HAPOaren hasierako onarpen dokumentuak biltzen dituen proposamen nagusiak.

Urriaren erdira arte dago ikusgai Santa Ana antzokiko sarrerako gunean, Oñatiko HAPOaren hasierako onarpen dokumentuari lotutako erakusketa.

Gogoratu, etorkizuneko Oñati nolakoa izango den planifikatu, ordenatu eta arautzeko erabiltzen den dokumentua dela HAPOa. Bertan finkatzen da, besteak beste, etxebizitzak non eta zenbat eraiki ahal izango diren, non industriaguneak, non azpiegitura eta zerbitzuak (bideak, berdeguneak, aparkalekuak, kultur eta kirol ekipamenduak...).

Gaur egun Oñatin indarrean dagoen HAPOa 2007koa da, eta halako dokumentuak 8-10 urtetik behin eguneratzea komeni denez, Udalak 2018an jarri zuen abian HAPO berria idazteko prozesua, *Sabai Arkitektoak*

taldearen gidaritzapean.

Oñatiko gaur egungo egoeraren diagnostikoarekin hasi zen prozesua. Ondoren, parte-hartze saio ezberdinetan herritarrek eta herriko eragilez osaturiko Aholku Kontseiluak eginiko proposamenak aintzat hartuz, HAPO berria idazterakoan kontutan hartu beharreko helburu eta irizpide nagusiak jaso ziren *Aurrerakin* dokumentuan.

Hauek dira HAPOaren oinarriak finkatzeko garaian herritarrek lehenetsi zituzten irizpide nagusiak: herrigune kohesionatu baten alde egitea (hurbiltasuna eta zerbitzuetara iristeko erraztasunak eskaintzea); etxebizitza berriak herrigunetik gertu dauden lurzoru urbanizagarrietan egitea (lurzoru ez-urbanizagarriak ez okupatzen saiatzea); inguru-

▲
Irailaren 17an
HAPOaren
hasierako onarpen
dokumentuan
jasotakoak azaltzeko
saio irekia egin zuen
Udalak Santa Anan.

ERAKUSKETA
Urriaren
erdira arte
dago ikusgai
Santa Anako
erakusketa,
astelehenetik
ostiralera
10:00-18:00

ETXEBIZITZA

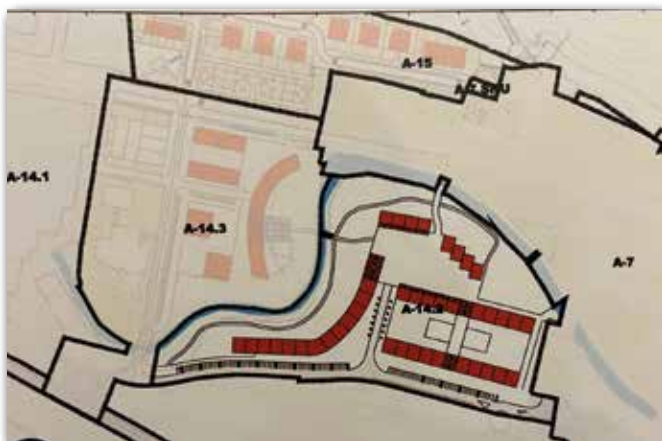
ZUBILLAGA

Zubillagan, 22 eta 26 zenbakidun etxe-blokeen arteko orubean **20** etxebizitza berri eraikitzea proposatzen ditu HAPOk: 12 erregimen librekoak, 4 babes ofizialekoak, eta 4 tasatuak.

BEREZAON

Berezaon –Roke Azkune eta Berezaon Industrialdearen artean– **200** etxebizitza berri proposatzen ditu HAPOk: 120 erregimen librekoak, 40 babes ofizialekoak, eta 40 tasatutakoak. Horretarako, Eroski merkatal gunea lekuz aldatzea proposatzen du.

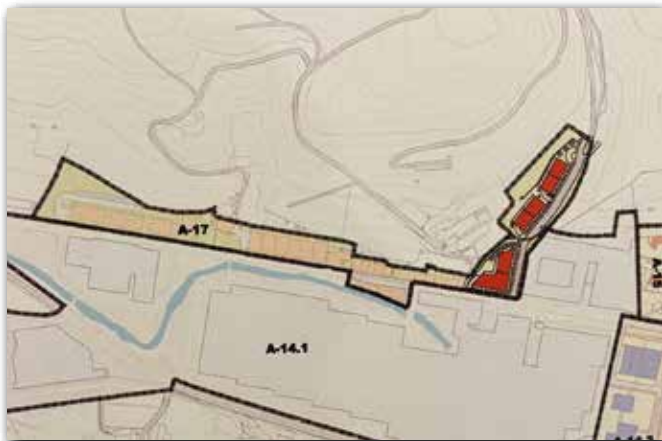
ARBOLEDA Bizitegi Gunea

Arboleda edo Zuhaiztia gunean –Lizaur, Ibarra eta Oñati erreka artean, gaur egun Autlan enpresak hartzen duen eremuan– **330** etxebizitza proposatzen ditu HAPOk: 198 erregimen librekoak, 66 babes ofizialekoak, eta 66 tasatutakoak.

ARBOLEDA Mistoa

Errekaren eskumako aldean –besteak beste Ulma, Labrador eta Betik enpresak dauden gunean– **141** etxebizitza proposatzen ditu HAPOk: 85 libreak, 28 babes ofizialekoak eta 28 tasatuak. Jarduera ekonomikoetarako 3.000 m² aurreikusten ditu.

KASABLANKA

Kasablankan –Kurtideriako orubean– **60** etxebizitza berri proposatzen ditu HAPOk: 48 tasatutakoak, eta 12 babes ofizialekoak.

ETXEBIZITZA BERRIAK

Eremuak	Guztira	Libreak	Babestuak	Tasatuak
Zubillaga	20	12	4	4
Berezaon	200	120	40	40
Arboleda	330	198	66	66
Arboleda mixtoa	141	85	28	28
Kasablanka	60	0	12	48
GUZTIRA	751	415	150	186

ETXEBIZITZA HUTSAK ETA BASERRIAK

Etxebizitza berriak eraikitzeaz gain, hutsik dauden etxebizitzetan ere jartzen du fokua HAPOk. Hala, gaur egun identifikatutako 678 etxe hutsak mobilizatzea planteatzen du. Bestalde, baserriei dagokienez, hauek segregatu edo bereizteko aukera proposatzen du, gehienez hiru etxebizitza egokitzeko.

JARDUERA EKONOMIKOAK

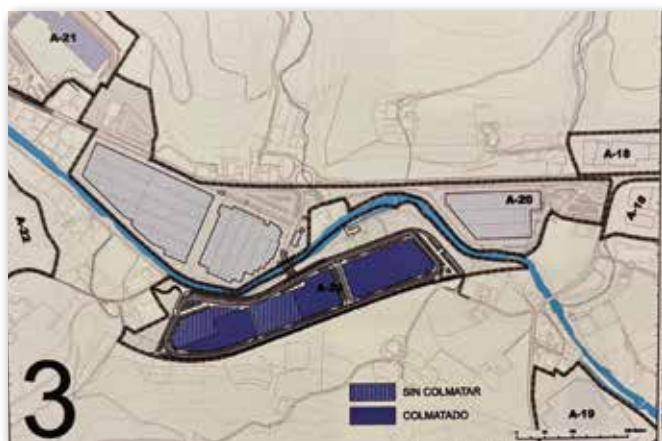
BEREZAO 'Mistoa'

Helburua da jardunean dauden industria-eraikinak sendotzea. Jarduketa-eremu gisa, Eroskiren perimetroa proposatzen da, eta merkatalgunea tokiz aldatzea aurreikusten du, planoan ikus daitekeen eran.

ARBOLEDA 'Mistoa'

HAPOk proposatzen du eremu hau partzialki birkalifikatzea, bizitegi eta jarduera ekonomikoetarako eremu gisa. Hala, 3.000 m² aurreikusi dira hirugarren sektoreko erabilerarako.

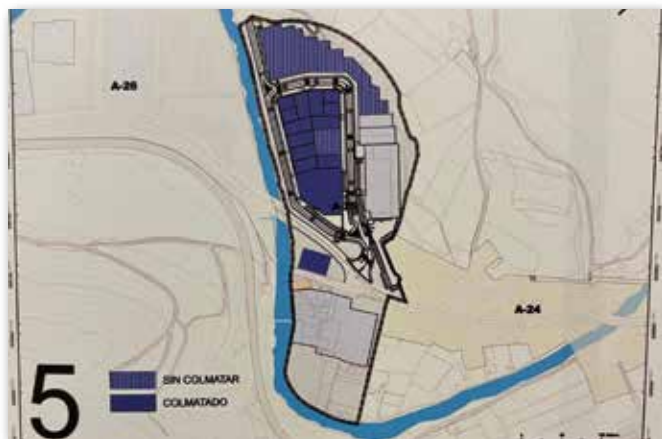
GARIBAI

Helburu nagusia da aurreko plangintzaren aurreikuspenak (2006ko Arau Subsidiarioak), horien aldaketa eta Plan Partziala finkatzea. Eremu hori beteta dago jada, azpi-partzelaren bat izan ezik.

MIGELENA

Helburu nagusia aurreko plangintzaren (2006) aurreikuspenak finkatzea da. Gauzatzeke dagoen gunea eremu honetan dagoen enpresa bakarraren handitzeetarako erreserbatzea proposatzen du HAPOk. Eremua beteta dago jada.

ZUGAZTUI

Helburua da aurreko plangintzaren (2006) aurreikuspenak eta onartutako Plan Partziala finkatzea. Eremua beteta dago, ipar-ekialdeko lursail batzuk eta erdiguneko lursail txiki bat izan ezik.

LURZORU INDUSTRIALA AGORTZEAR

2019tik 2021era garatutako herritarren partaidetza- prozesuak lehentasunezko irizpide gisa ezarri zuen 2006ko Arauetan kalifikatutako lurzoru industrialak solik okupatzea (lurzoru berria okupatzea saihestuz), planak proposatutako hiri-erlaketetatik eratorritako bi azalera txiki hauek izan ezik: Berezaio Mixtoa eta Arboleda Mixtoa.

Hala ere, HAPOk eguneratzeko prozesua aurrera doan heinean, 2006ko planeamenduan industria erabilerarako aurreikusita zeuden partzela asko garatu eta eraiki dira, eta lurzoru industrial barik geratzen joan gara. Hori ikusirik, Udalak aurreratu du industriarako lur erreserba sortzeko aukera aztertzen ari dela.

LUR INDUSTRIALAK AGORTZEN HASIAK DIRELA IKUSITA, LUR ERRESERBA SORTZEKO AUKERA AZTERTZEN ARI DA UDALA

EKIPAMENDUAK

BETIK

Eremua 1.938 m² handitzen da hego-ekialderantz, Udalaren azterlan baten ondorioz kirol ekipamendu berri bat egin ahal izateko bertan.

SAN MARTINALDEA

HAPOak ekipamenduetarako lurzorua erreserbatzea proposatzen du San Martin egoitzaren aldameneko orubean.

OÑATIARRA

HAPOk ekipamenduetarako azalera erreserbatzen ditu Okomardin inguruan –La Oñatiarra garraio enpresaren orubean–, aparkalekuari lotuak.

URRUTXUKO KIROL GUNEA

HAPOk Arau Subsidiarioetan dagoeneko jasota dagoen kirol ekipamendua garatzeko Udalaren borondatea jasotzen du.

OLABARRIETA

Lurralde Plan Sektorialean Oñati eta Brinkola arteko trenbide-lotura aurreikusten da. Udalez gaindiko lurralde plangintza denez, HAPOaren gainetik dago eta, horregatik, trenbide sareari lotutako ekipamendu-azalera planteatu dira HAPO berrian.

EKIPAMENDU ETA AZPIEGITURA PUBLIKOAK

HAPOaren oinarrian dagoen diagnostikoak ez du egitura urritasun esanguratsurik antzematen. Hori dela eta, dauden ekipamenduak finkatzen, antolatzen eta horiei balioa ematean oinarritzen du bere estrategia, eta, hobetzeko, doitzeko eta zabaltzeko zenbait jardura jasotzen ditu.

ESPAZIO LIBREAK ETA BERDEGUNEAK

HAPOak espazio libreen hazkunde nabarmena proposatzen du, azpiegitura berde eta urdinaren sarea indartzeko eta herritarren behar sozialei erantzuteko.

Besteren artean, ibaiaren ertzetako etengabeko pasabidea osatzea eta ibaiertzak lehengoratzeko proposatzen du. Horrela nabarmen handituko lirateke aisialdirako eta ingurumen-babeserako espazioak –klima aldaketak eragindako testuinguru berrian mesedegarriak gerta daitezkeenak–.

Ildo berean, San Martin zuhaitzia, Ugarkalde eta Olabarrieta errekararen arteko lotura sendotzea proposatzen du, irisgarritasuna indartuz.

Era berean, bizitegi proposamen berrietan espazio libreak sortzea, pertsonentzako guneak lehenestea –ibilgailuen erabilera mugatuz–, disuasio aparkalekuak egokitzea, eta oinezkoentzako nahiz bizikletentzako bide-sare segurua eta jarraitua egokitzea proposatzen du HAPOak.

NATURA-INGURUNEA

HAPOak natura-ingurunea babesteko eta modu jasangarrian kudeatzeko estrategia bat zehazten du, Oñatiko paisaia eta biodibertsitatea mantentzea helburu duena. Ildo horretan, azpimarratzekoa da saihebidetik gorako lursail guztiak ez-urbanizagarri kalifikatzea proposatzen dela, lehen sektorerako estrategikoak izan daitezkeen lursailak edota paisaia nahiz natura ikuspegitik balio handia duten eremuak babesteko asmoz.

ZEHARKAKO ALDERDIAK

HAPOren zehar-lerroen helburua udalerraren garapen jasangarria, inklusiboa eta indentitarioa bermatzea da. Zeharka eragiten dute eremu guztietan, bai ingurumenaren kontserbazioan, bai gizarte-kohesioan, eta baita hizkuntzaren eta ondarearen babesean ere. Helburua da etorkizuneko Oñati jasangarriagoa, bidezkoagoa eta identitatean sendoagoa izatea.

GENERO BERDINTASUNA

Genero berdintasuna zeharkako ardatz gisa txertatu da HAPOaren hasieratik eta, lehen aldiz, atal propioa du plan honetan. Horrek esan nahi du udalerrira garatzeko estrategia guztiek berdintasun-irizpideak jasotzen dituztela, bai espazio publikoaren diseinuan, bai etxebizitzaren antolamenduan, eta baita ekipamenduen banaketan ere.

EUSKARA

HAPOak oreka bermatu nahi du udalerraren garapenaren eta euskararen hizkuntza-aurrerapenaren artean. Horretarako, 'Eragin Linguistikoaren Ebaluazioa' egin da, udalerraren egoera soziolinguistiko zehatza kontutan hartuz.

INKLUSIBITATEA

HAPOaren idazketan inklusibitate irizpideak sartu dira, besteak beste eremu publikoen urbanizazioan, ekipamendu publikoen diseinuan eta bizitegi eremuen nahiz mugikortasun sarearen antolamenduan, elkarbizitza, zaintza, ongizatea, segurtasuna irisgarritasuna eta erabilera inklusiboa sustatuz.

Udalaren webgunean kontsulta daiteke dokumentazioa

Udalak Santa Ana antzokiko sarreran prestatu duen erakusketa bisitatzeaz gain, Oñatiko Hiri Antolamendurako Plan Orokorrari buruzko informazio gehiago nahi duenak udalaren webgunean (www.oñati.eus/udala/planak/hapo) dauka HAPOaren idazketa prozesuari eta hasierako onarpen dokumentuari buruzko informazio guztia, bai hirigintza araudi orokorra, eta baita hirigintza unitate bakoitzari dagokion fitxa partikularra ere. Ondoko QRak eramango zaitu bertara.

Hurrengo urratsak

Orain sektore ezberdinetako herriko eragilez osaturiko Aholku Kontseiluari dagokio HAPOaren hasierako onarpen dokumentuaren inguruko irizpena ematea. Ondoren, urtea amaitu aurretik, udaleko osoko bilkurara eramango da dokumentua, hasierako onarpenerako. Hortik aurrera, alegaziotarako epea irekiko da. Legeak 45 eguneko gutxienerako epea finkatzen du, baina epe hori 3 hilabetera luzatzea erabaki du Udalak, herritarrek dokumentua aztertzeko eta ekarpenak egiteko denbora nahikoa izan dezaten.

Hasierako onarpen dokumentuari aurkeztutako balizko alegazioak aztertu eta erantzun ostean, eta bidezko gerta litezkeen aldaketak egin ondoren, behin-behineko izaeraz onartuko da dokumentua, eta Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamenduko Batzordeari igorriko zaio, bere txostena egin dezan, eta alde guztien oniritzia jaso ondoren onartuko da behin betiko izaeraz. Horretarako bi urte beharko dira, gutxi gora behera.

“ZEREN ZAIN ZAUDE AURREZTEN HASTEKO?”

500 Mb-eko ZUNTZA

2 MUGIKOR-LINEA

34,90€/HIL
BEZa barne

Zatoz LIZKER INFORMATIKA
dendara, kontrata ezazu
zuntza + mugikor linea bat eta
aukeratu zuretzat opari hau

LIZKER
INFORMATIKA

ATZEKO KALE 32 | OÑATI, GIPUZKOA
TLF: 943 090 600

(BEZa barne). Eta aukeratu aire bidezko frijigailua. Urriaren 1etatik 31ra. Eskaintzan kontratua baduzu: 500 Mb-eko zuntza + 2 mugikor-linea, del mugagabeekin eta partekatzeko 50 GB-rekin, hilean 34,90 €. Instalazioan 229,90 €-ko deskontua, 3 hilabeteko iraupen-konpromisoarekin. 5G abiadura, estaldura eta 5G terminalera lotuta. Existentziak amaitu arte. Ikusi gainerako baldintzak hemen: www.masmovil.es

MASMOVIL

AURREZTU, ETA KITO

'Zergatik ari da zabaltzen Trumpismoa munduan?'

Luis Guridi ekonomilariaren hitzaldiak emango dio hasiera Oñatiko **Esperientzien Gelaren** ikasturte berriari

Urriaren 14an, asteazkena, Santa Ana antzokian, 10:00etan

Aurten ere herriko seme batek emango dio hasiera Oñatiko Esperientzien Gelaren ikasturte berriari. Euskal Herriko Unibertsitateko Ekonomia Aplikatua saileko irakasle eta Hegoa Institutuko zuzendari ohi Luis Guridi Aldanondo izango da hizlaria, eta gaur egun mundua hankaz gora jartzen ari den Trumpismoaz eta gisako fenomeno populista eta autoritarioez hitz egingo du. Horien hedapenaren atzean dauden gakoak jorratuko ditu. Hitzaldiaren aurrerapentxo bat egitea eskatu diogu.

'Zergatik ari da zabaltzen Trumpismoa munduan?' da hitzaldiaren izenburua. Zer jorratuko duzu bertan

Azkenaldian, eta bereziki Trump bigarren aldiz gobernura iritsi ondoren, jende askok galdetu diogu geure buruari nola den posible Trump bezalako tipo bat, XXI. mendean, AEBtako gizartearen erreferente bihurtu izana eta hainbeste jarraitzaile izatea

Latinoamerikan eta Europako hainbat herrialdetan.

Galdera horri erantzuteko, agian interesgarriagoa da beste galdera bat egitea. Zer aldaketa sakon gertatzen ari dira munduan gizakiaren balio okerrenak bereganatzen dituzten pertsonak (arrazakeria eta xenofobia, matxistak eta misoginoak, negazionista klimatikoak, belizistak eta autoritarioak, gezurtiak, etab.)

Ekonomian doktorea da Luis Guridi Aldanondo, Euskal Herriko Unibertsitatean. Ekonomia Aplikatua saileko irakaslea, gaur egun erretiratu. Hegoa Institutuko zuzendaria ere izan zen (2005-2014) eta baita Garapen eta Nazioarteko Lankidetzako Masterreko zuzendaria ere 2008-2017 artean.

hainbeste herrialdetako agintari edo erreferente bihurtzeko?

Sakoneko aldaketa horiek gauza ezagunak dira, baina modu sistematiko eta ordenatua azaltzea interesgarria da transformazioen sekuentzia ikusteko. Horretarako alderdi sozioekonomikoak, geopolitikoak, teknologikoak eta kulturalak kontuan hartuko dira.

Trumpismoa aipatzen duzunean, zertaz ari zara? Zer da Trumpismoa?

Politika egiteko eta harreman politikoak, sozioekonomikoak eta geostrategikoak planteatzeko modu berri bat da, krisi ugari dituen mundu batean. Apustu autoritarioaren nagusitasuna esan nahi du, demokrazia liberalaren eta bitartekaritza politikoaren porrota dakarrena.

Nazioarte mailan, II. Mundu Gerraren ondoren sortutako ordena liberalaren kolapsoa esan nahi du. Multilateralismoan, nazioarteko akordioekiko errespetuan, Nazioarteko Zuzenbidean eta nazioarteko egitura juridiko eta instituzional batean oinarritutako eredu baten amaiera esan nahi du. AEBko azken 80 urteetako kanpo-politika hautsi du Trumpek.

Zuk esana da, hala ere, Trump eta Trumpismoa ez direla arazoa, sintoma baizik. Zerena?

Mundu globalean azken sei hamarkadetan, baina batez ere neoliberalismoaren garaian, ekonomia globalizatuan gertatu

diren aldaketa horien sintoma dira. Mundua berrantolatzeke mendebaldeko kapitalak bilatzen duten irteera da, mendebaldearen gainbehera eta Txinaren nagusitasunari aurre egiteko saiakera.

Amerikako Estatu Batuak galtzen ari da II. Mundu Gerra ondoren munduan zuen hegemonia, bai arlo ekonomikoan (komertziala eta finantzarioa), bai teknologikoan eta geoes-terategikoan, batez ere Txinaren aurrean. Fase berri honetan, botere militarren, mehatxuaren, indarkeriaren eta gerraren bidez, galdutako hegemonia berreskuratzen saiatzen ari da.

Hau aurrera eramateko, AEB berak nazioarte mailan diseinututako arauak ezartzen dizkien mugak gainditu behar dira eta horretarako Trump eta berak duen politika ulertzeko eta egiteko modua egokiena dela uste dute.

Kontua da, Trumpek eta bere saileko beste hainbatek (Milei, Bolsonaro...) milioika herritarren babesa eta botoa dutela. Nola ulertzen da hori? Zein arrazoi daude atzean?

Gizarte-krisiak desenkantatu politikoak dakarte eta egoera egokiak dira gorroto-haserreak sortu eta indartzeko herritarren artean, eta beste batzuei, kasu honetan emigratioari, arazoan errua leporatzeko, benetako arrazoiak beste batzuk direnean, hain zuzen, ustelkeria, gizarte desberdintasunak, politika pribatizatzaileak, zerbitzu publikoen narriadura, edo indibidualismoa. Eta hori guztia, informazio eta komunikazio teknologia berrien (sare sozialak eta IA) ezinbesteko bultzada eta laguntzarekin, horien jabeek politika berri horien bultzatzaile eta laguntzaile garrantzitsuak baitira.

Maila berean kokatzen al duzu European (Alemania, Austria, Frantzia, Erresuma Batua...) gertatzen ari den eskuin muturraren gorakada ere?

Bai, arrazoiak berdinak dira, al-

Zein aldaketa sakon gertatzen ari dira munduan gizakiaren balio okerrenak (arrazakeria eta xenofobia, matxistak eta misoginoak, negazionista klimatikoak, belizistak eta autoritarioak, gezurtiak, etab.) bereganatzen dituzten pertsonak hainbeste herrialdetako agintari edo erreferente bihurtzeko?

daketak mundu globalizatu eta interkonektatu baten gertatu direlako, batez ere azken hogeita hamar urte hauetan. Europako ekonomiak antzeko egoeran daude, AEB, Txinak eta Errusiak osatzen duten mundu tripolar honetan, baina egoera subordinatuan hain zuzen.

Badirudi, hala ere, Trumpen ospea edo onespren maila asko apaldu dela estatubatuarren artean. Esanguratsua iruditzen al zaizu?

Eskuin muturreko korronteak (trumpistak, anarkoliberalak, neofaxistak, etab.) momentuz gizarte batzuetan garaile atera izanak ez du esan nahi azken helmuga hori denik. Korronte horiek eta beren politikak, bar-

**OÑATIKO
ESPERIENTZIAREN
GELAREN BAITAN
HAMABOSTEAN
BEHIN HITZALDI
EDO BESTELAKO
EKITALDIREN BAT
ANTOLATUKO
DA OÑATIN.
INFORMAZIOA:
www.goienagusi.eus**

nekoak zein kanpokoak, ez dira inolako irtenbidea gizarte desberdintasunak, ingurumen arazoak, eta pertsonen eta kulturen arteko bizikidetza arazoak dituen munduari aurre egiteko.

Gauza da, eskuineko eta eskuin muturreko gobernuekin izandako esperientziek, seguraski, are gizarte hondatuagoak eta gatazkatsuagoak utziko dituztela, eta, beraz, askatasunean eta duintasunean oinarritutako bizikidetza posible den gizarteetara itzultzeko zailtasun gehiago izango direla.

Euskal Herrian, oraingoz behintzat (hegoaldean behinik behin) askoz apalagoa da populismoen eta eskuin muturraren eragina. Salbu al gaude?

Ez, ez gaude korronte horietatik salbu. Oraingoz, ahulduta daude, euskal gizarteak, gehienbat, aurrez aurreko posizioak dituelako bere politikak osatzen dituzten elementu nagusietan (emigratioa, genero-berdintasuna eta ingurumen-politikak), bai eta gizarte berdintasuneko politiketan era. Baina beharrezkoa da gizartean gertatzen diren aldaketa azkarren aurrean erne egotea, modu kolektiboan erantzuteko eta aurre egiteko. ■

OÑATIKO ESPERIENTZIEN GELA

2022ko urrian jarri zen abian Oñatiko Esperientzien Gela, udaleko Hezkuntza sailak eta Goienagusi elkarteak sinatutako lankidetzak hitzarmenari esker. Goienagusi elkarteak Debagoiena eskualdean jarduten duen irabazi asmorik gabeko kultur elkartea da, eta 55 urtetik gorako herritar guztiei zuzenduta dago, eta ikasturtean zehar hainbat ekitaldi antolatzen ditu: hitzaldiak, ikastaro-tailerrak, mendi ibilaldiak, kultur irteerak...

Oñatiko Udalak eta Goienagusik sinatutako hitzarmenaren arabera, Goienagusik hamabostean behin hitzaldi edo bestelako ekitaldiren bat antolatuko du Oñatin, eta hitzaldi horiek irekiak eta dohanik dira oñatiar guztientzat. Oñatiko hitzaldiak asteazken goizetan (10:00) izaten dira Santa Ana antzokian. Ordu erdi lehenago kafea hartzeko aukera egoten da bertan, udalari esker, herritarren arteko hartu-emanak sustatzeko. Aldiz, Goienagusik Arrasaten eta Bergaran antolatzen dituen gainerako hitzaldi eta ekintzetan parte hartzeko, elkarteo bazkide egin behar da, www.goienagusi.eus webgunean.

AUZOKO

Ainhoa Barrena Urzelai
izango da aurtan
AUZOKOren dinamizatzailea

Euskarara hurbildu nahi dutenei harrera egiteko ekimena urriaren 14an jarriko da martxan

Oñatira eta Euskal Herrira, oro har, gero eta etorkin gehiago iristen ari diren garaiotan berebiziko garrantzia dute AUZOKO bezalako programak. Izan ere, pertsona horiei euskarara hurbiltzeko bidea egiten laguntzea eta, bide batez, integrazioa erraztea baita AUZOKOren helburua. Berau dinamizatzeaz arduratuko den Ainhoa

Zer da Auzoko?

Oñatiko udalak eskaintzen duen zerbitzu bat da, hiru ardatz dituen: euskara, inklusioa eta harremanak.

Kanpotik Oñatira etorri berriei edo, aspalditik hemen bizi arren, euskara ez dakiten herritarrei

euskarara hurbiltzen laguntzea eta, bide batez, integrazioa edo inklusioa erraztea da Auzokoren helburua, eta horretarako harremanetan jartzen ditu euskarara hurbildu nahi duten pertsonak (Auzokideak) eta euskara dakiten herritarrak (Auzotarrak).

Oso ekimen aberasgarria da, pertsona etorri berriak euskarara eta Oñatira hurbiltzen dituelako eta, aldi berean, herrian bizi diren kultura, hizkuntza eta errealitate askotariko pertsonak eza- gutzeko aukera ematen duelako.

Zein izaten da dinamika?

Auzokok Eltzian daukan lokalean elkartzen gara astean behin – ordu eta erdiko saioak izaten dira, asteazken arratsaldetan – eta oinarrizko euskara lantzen dugu modu ludikoan, jolas edo

Oso aberatsa da Auzoko. Herrian bizi diren kultura, hizkuntza eta errealitate askotariko pertsonak ezagutzeko aukera ematen du

smk
san miguel kooperatiba
943 781 217
kale barria 8 - 20560 oñati
www.sanmiguel.coop

ETXiAN
Inmobiliaria

Ramon Irizar kalea, 3
Tel: 943 71 61 60

etxian@etxian.net
www.etxian.net

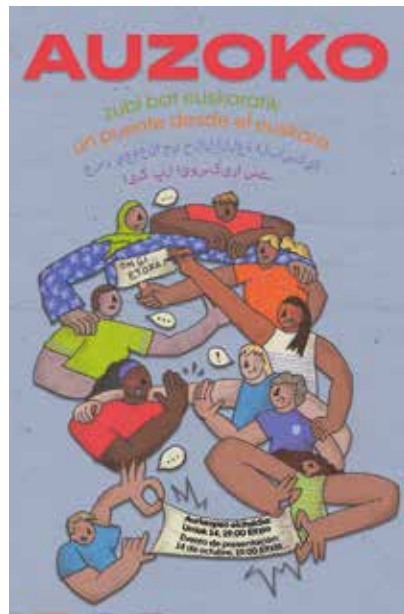
ekintza ezberdinen bidez. Hau ez da eskola bat; hemen ez da gramatika ikasten. Oinarrizko hiztegia eta egunerokotasunean erabilgarriak diren esaldiak ikasten ditugu, ahalik eta modu ludiko eta atseginean.

Gainera, hilean behin, gutxi gora behera, ekintza bereziak antolatzen ditugu herriko eragile ezberdinekin (Oñatz, Algaraz, Natur Eskola...). Oso aberasgarriak izaten dira auzokideentzat, Oñatiko errealitatea eta bertan dauden dinamika ezberdinak ezagutzen dituztelako eta harreman sareak zabaltzeko aukera ematen dietelako.

Euskarara hurbildu nahi duten pertsonei zuzenduta dagoen ekimena da Auzoko, baina bere helburua lortzeko euskal hiztunak ere beharrezkoak dira, ezta ?

Bai, noski. Euskarara hurbildu eta Oñatin integratzeko prozesu horretan laguntzeko ezinbestekoa da oñatiar euskaldunen parte-hartzea. Beraz, animatu egin nahi dut euskararekiko kezka duten herritarrak Auzokoren parte hartzea. Kanpotik datorren jendeak euskara ikastea eta herrian integratzea nahi izaten dugu, baina, normalean, besteengan jartzen dugu ardura hori, eta geuri ere badagokigu gure altxoa jartzea, eta Auzoko da horretarako aukera on bat.

Esan dudan moduan, Auzokoren oinarrizko euskara lantzen dugu eta, beraz, ez da beharrezkoa EGA edukitzea, ezta gutxiago ere; nahikoa da euskarara gerturatu nahi duten pertsonei astean ordu eta erdi eskaintzeko prest egotea. Gainera, ez da derrigorrezkoa saio guztietara joatea,

Aurkezpen saioa urriaren 14an

Urriaren 14an, asteazkena, Eltzia 3. solairuan (19:00) egingo da Auzokoren 2026/2027 ikasturtearen aurkezpen ekitaldia. Auzokoren parte hartu izan duten **auzokide** eta **auzotar** ezberdinen testigantzak entzuteaz gain, Auzokoren dinamika bertatik bertara ezagutzeko aukera egongo da. Herritar guztiak daude gonbidatuta.

baina beti izango zara ongi etorria, zenbat eta jende gehiago elkartu, orduan eta aberatsagoa izango baita saioa. Euskara daukien 16 urtetik gorako edozein herritarrek har dezake parte.

Gainera, euskal hiztunontzat ere oso aberasgarria da Auzoko bezalako dinamika bat, Oñatin dagoen hizkuntza eta kultura aberastasunaz jabetzeko eta gehiago jakiteko aukera bikaina baita.

Beraz, interesa duena ager dadila urriaren 14an Eltzia, ezta?

Bai, Eltzia 3. solairuan Auzokok daukan lokalean egingo dugu ikasturte hasierako ekitaldia eta bertan ikusi ahal izango da nolakoa izaten den dinamika. Bestela, **688 651 205** zenbakia edo **onatikouzoko@gmail.com** helbidea dira gurekin harremanetan jartzeko bideak, eta Oñatiko Udalaren webgunean ere (onati.eus/udala/zerbitzuak/auzoko) badago informazioa eta bertan ere eman daiteke izena.

2027ko udal egutegirako argazki-lehiaketa abian

Udaleko Euskara sailak 2027ko udal egutegirako argazki-lehiaketa antolatu 'Oñatiko altxorak' gaiaren inguruan.

Altxorrez betetako herria da Oñati: ondare historiko-arkitektonikoa, naturguneak, auzoak, baserriak, jaiak eta tradizioak, baina baita eguneroko bizimoduko uneak, pertsonak eta istorioak ere. Horietako asko ez dira ohiko postal-irudietan agertzen, eta, hain zuzen, begirada propio horiek bilatu nahi dituzte lehiaketak. Horregatik, proposamena ez da soilik Oñatiko irudi ezagunak jasotzea. Ikuspegi originalak eta oharkabeen pasatzen zaizkigun xehetasunak edo ezkutuan

dauden txokoak ere izan daitezke egutegiko protagonista. Azken batean, erronka da norberarentzat Oñatiko altxor den hori gainerako herritarrekin partekatzea.

Oñatin erroldatutako edonork parte har dezake lehiaketan. Bakoitzak gehienez hiru argazki aurkeztu ahal izango ditu. Aurkeztutako argazkien artean 12 aukeratuko ditu epaimahaiak, eta hauetako bakoitzak 80 euroko saria izango du. Argazki etzanak hobetsiko dira, egutegiaren formatura egokitzeak.

Urriaren 19ra arteko epea dago argazkiak aurkezteko **egutegia2027@onati.eus** helbidean edo HAZ bulegoan.

Oñatiko Harrera Gida lantzen ari da Udala

Oñatira iristen diren pertsonen beren eskubideak ezagutu eta horiek gauzatzeko beharrezkoak diren baliabide, zerbitzu eta sistemetarako sarbidea erraztea da helburua

Gida migrazio prozesuak bizi izan dituzten herritarren bizipenak eta beharrak oinarri hartuta diseinatzen ari da Udala, helburu argi batekin: herriko eta inguruko baliabideak ezagutzeaz harago, Oñatira iristen diren pertsonen beren eskubideak ezagutu eta horiek gauzatzeko beharrezkoak diren baliabide, zerbitzu eta sistemetarako sarbidea erraztea.

Harrera Gidaren lanketa prozesuan burututako kontraste saioetako bateko irudia

Gidaren lanketa ez da proiektu isolatu bat, ez eta hutsetik abiatutako ekimena ere. Partaidetza eta Garapen Komunitarioko zinegotzi Anik Zubizarretak gaineratu duenez, harrera estrategiaren baitan, "harrera integral eta komunitario baterako bidea eraikitzeko lehen tresnetako bat izango da". Estrategiak udalerriko harreara-politikaren norabidea zehaztea du helburu.

Prozesua duela hiru urte hasi zen, ordutik dokumentazio eta gida desberdinen azterketa egiten ibili da Partaidetza eta Garapen Komunitarioko saila. Herriko egoera soziodemografikoa, migrazioaren eta harrearen inguruko marko juridiko, instituzional eta sozialak aztertu ditu, baita gaur egun dauden politika publikoak, baliabideak eta zerbitzuak ere.

Hainbat sakoneko elkarriketa ere egin zituen 2025ean zehar, herrian bizi diren migratutako hainbat pertsonarekin. Izan ere, estrategiarako lanketaren bereizgarrietako bat izan da Oñatin bizi

 **carpintería
GARIBAI
aroztegia**

Mota guztietako zurgintza-lanak

Garibai 11 • Telf.: 943 78 14 54 • garibai@garibai-aroztegia.com
www.garibai-aroztegia.com

 ARKITEKTURA

Baserriak * Teilatuak * Fatxadak * Igogailuak

Bidebarrieta 13. Oñati • tel: 677 31 20 57
amaia@aiarkitektura.com

diren eta harrera prozesuak lehen pertsonan bizi izan dituzten herritarren ekarpenak jasotzea. Egindako elkarrizketek aukera eman dute harrera nola bizi duten ulertzeko, bai eta iritsiera eta errotzea baldintzatzen dituzten faktoreak nola gurutzatzen diren identifikatzeko ere.

HARRERA GIDAREN IDAZKETA ETA KONTRASTE SAIOAK

Azken hilabeteotan, gidaren edukiak aipatu elkarrizketetan parte hartu zuten batzuekin osatutako lantaldearekin kontrastatzen ari da Udala. Ekainean egin zen lehen lansaioa, eta datozen asteotan jarraipena izango du, dokumentua osatu da harrera gida udalerraren errealitate sozialera ahalik eta ondoen egokitzeke.

Era berean, gidaren zirriborroa nahikoa garatuta dagoenean, Udalak migrazio prozesuekin lotura duten pertsona, elkarte eta erakundeekin elkartu asmo du, hausnarketa kolektibora ahots horiek batu eta gidaren sozializazioa errazteko.

Dokumentuak informazio praktikoa jasoko du, baina haren

ANIK ZUBIZARRETA ARTURO
Udaleko Partaidetza eta Garapen Komunitarioa batzordeko burua

» Prozesua duela hiru urte hasi zen.

Ordutik herriko egoera soziodemografikoa, migrazioaren eta harreraren inguruko marko juridiko, instituzional eta sozialak aztertu ditugu, baita gaur egun dauden politika publikoak, baliabideak eta zerbitzuak ere.

» Sakoneko hainbat elkarrizketa egin ditugu, herrian bizi diren migratutako hainbat pertsonarekin. Horrek aukera eman digu harrera nola bizi duten ulertzeko, bai eta iritsiera eta errotzea baldintzatzen dituzten faktoreak identifikatzeko ere.

» Gidaren zirriborroa nahikoa garatuta dagoenean, Udalak migrazio prozesuekin lotura duten pertsona, elkarte eta erakundeekin elkartzeko asmoa du, ahots horiek hausnarketa kolektibora batu eta gidaren sozializazioa errazteko.

helburua ez da herriko baliabideen zerrenda bat osatzea soilik. Asmoa da tresna erabilgarria izatea, herrira iritsi berriek eskubideak baliatzeko eta udalerriko baliabide eta zerbitzuetara sarbidea izan dezaten behar duten informazioa modu argi, eskuragarri eta ulergarrian izan dezaten.

Ildo horretan, Zubizarretak azpimarratu du: "Ez da informazioa bildu eta antolatzeke ariketa hutsa. Gidaren idazketarako Oñatin harrera prozesuak lehen pertsonan bizi izan dituzten herritarren elkarrizketetan jasotako bizipen, behar eta hausnarketak hartu dira oinarritzat". Horrez gain, inguruko udalerrietako eta estatu mailako harrera gida eta materialak aztertu dira, zer informazio eskaintzen duten eta nola aurkeztzen duten ezagutzeko. Zubizarretaren esanetan "ohikoa izaten da arreta etorri berriengan jartzea: nortzuk diren, gure ustez zer behar dituzten, nola egokitzen diren... Guk, ordea, galderak beste leku batean kokatu nahi izan ditugu: *nolako da egiten dugun harrera?, zeintzuk dira hutsuneak?, eta ezintasunak?, zein baldintza eskaintzen ditugu?, nola bizi izan dute beraiek?*". ■

Bartzelonako udaleko ordezkariak Oñatin

Onintza Andres Oñatiko Partaidetza eta Garapen Komunitarioko teknikaria eta Bartzelonako Udaleko nahiz Gipuzkoako Foru Aldundiko hainbat kide, Emakumion Etxia bisitatu ostean.

Bartzelonako Udaleko arlo Komunitarioko eta Foru Aldundiko Gobernu Ona eta Berrikuntza Politiko-sozialeko hainbat teknikari eta kideren bisita izan genuen duela egun batzuk. Ekintza Komunitarioaren baitako politiketan Oñatiko Udalak azken urteotan egindako bidea eta ekimenetako batzuk bertatik bertara ezagutzera etorri ziren. Eltzia egitasmoa ezagutu zuten eta Emakumion Etxian ere egon ziren. "Begirada komunitariotik eraikitako proiektuak dira biak, eta bisitak aukera eman zuen horien inguruan zein orokorrean Oñatiko Udalak Ekintza Komunitarioaren baitan egindako lanketa, ekimenak, hausnarketak eta ikaspenak elkarbanatzeko. Bisita atsegin eta aberasgarria izan zen", adierazi dute udal gobernutik.

Zinegotzi kargua hartu du Mikel Garciak

Irailaren 24ko osoko bilkuran hartu zuen ofizialki zinegotzi kargua Mikel Garcia Urtazak, EAJren zinegotzi taldean Amaia Erostarbek utzitako lekua betetz. Garciak 58 urte ditu eta Mekalkin dihardu lanean, mekanizatuen arloan. Ilusioz jaso du zinegotzi akta. "Bai, hau berria da niretzat, baina poliki-poliki joango naiz ikasten eta neurria hartzen udaletxeko dinamikari, eta lan egiteko gogoz nago. Uste dut interesgarria dela herritarrok hona etortzea, udaletxe baten jarduna nolakoa den barrutik ezagutu eta herriaren alde lana egitera". Garcia udaleko Kirolak batzordeko kidea izango da, eta beste zenbait batzordetan lehen ordezkotza gisa ariko da.

Berrantolaketa udal taldean

Amaia Erostarberen kargu uztearen ostean, EAJk udal taldeko ardurak berrantolatu ditu agintaldia amaitzeko geratzen diren sei hilabete hauetarako. Hala, Xabier Mugarzak talde jeltzalearen bozeramaletza hartuko du, eta Itziar Alonso komunikazio politikoaren ardura hartuko du, taldearen jarduna, proposamenak eta udalean egindako lana herritarrei modu argi eta hurbilean helarazteko asmoz.

EAJk adierazi du ilusioz ekin diotela agintaldiaren azken txanpari, herritarrei entzun eta oposizio eraikitzailea egiteko konpromisoarekin.

Kurtzekua gunean sustatuko diren babes ofzialeko etxebizitzak aurreproiektua enkargatu du Udalak

Kurtzekua kalean, udalaren jabetzakoa den orube batean babes ofzialeko etxebizitzak sustatzeko aukera aztertzeo helburuarekin, aurreproiektua idaztea enkargatu dio Udalak Juntura Kooperatiba Elkarteari (9.600€ + BEZ), orubeak eskaintzen dituen aukerak eta garapen potentzialak ebaluatzeo. Helburua da indarrean dagoen hirigintza-araudia eta orubearen eraikigarritasuna kontuan hartuta bertan garatu daitekeen etxebizitza-programa aztertzea, lortu daitekeen etxebizitza kopurua eta tipologia egokienak zehaztuz.

Udalak 2006an onartu zuen Kurtzekua

sektoreko plan berezian, babes ofzialeko 12 etxebizitzako etxe-bloke bat eraikitzea aurreikusten zen –gunearen hegoaldeko muturrean, Kanpantxotik hurbil–, baina, esan bezala, egungo babes ofzialeko etxeen legearen arabera eraikigarritasuna igotzeko aukerak aztertu nahi ditu Udalak, eta baita etxebizitzaren tipologia ere, babestutako etxebizitzaren markoan kalitatezkoa eta berritzailea den eredu baten aldeko apustua egiteko.

Juntura arkitektura-kooperatibak lau hilabeteko epea dauka azterlana burutzeko.

Komun publiko autogarbigarria ipiniko du Udalak Kalegoienan

Kalegoienako jolasgunean, igogailuaren aldamenean –irudian dago adierazita kokapena– bakarrik garbitzen den komun automatikoa ipiniko du Udalak. Jolasgune hori herritar askok erabiltzen dute urtean zehar eta, gainera, inguruan hainbat kultur ekintza burutzen dira urtean zehar. Horregatik, Kalegoienako gune horrek duen erabilera ikusirik, halako azpiegitura baten beharra identifikatu da. Bertan instalatuko den komunak kabina autogarbigarria edukiko du, erabilera mistokoa eta desgaitasun funtzionala duten pertsonentzako ere irisgarria izango da. Uztailan jarri zuen martxan lizitazioa Udalak,

59.290 euroko (BEZ barne) aurrekontuarekin. Esleipena egin ondoren, hamar asteko epean instalatu beharko da komuna.

Urgain-Errekalde eskolako sarrerako jolasgunea berri du Udalak

Argazkian ikus daitekeen moduan, Urgain herri eskolako sarrera nagusiaren ondoan dagoen jolasgunea berri du Kimu Bat enpresak, Udalaren enkarguz. Zoruko kautxuzko eremuan zeuden zuloak bete eta altxatuta zeuden ertzak berdindu dituzte. Gainera, kautxuzko zorua belar artifizialez estali dute, eta jolas elementuetan apurtutako edo galdutako piezak ordezkatu eta margotu egin dituzte. Ia 15.000 euroko kostua izan dute berritze lanek. Gogoratu, jolasgune hau ikastetxeak erabiltzen duela eskola orduetan, baina gainerako tarteetan auzotar eta herritar guztientzat dagoela erabilgarri.

Ebakuaziorako arrapala egokitu du Udalak Pake Leku

Pake Leku elkarteko instalazioak berritu eta indarrean dauden araudietara egokitzeko lanak egiten dihardu Udalak, faseka. Egin beharrekoen artean segurtasunari eman zaio lehentasuna eta, hala, eraikineko erabiltzaileen segurtasuna eta ebakuazioa bermatzeko lanak egiten hasi dira. Oporren aurretik tabernako gunea eta terraza banatzen duten beirateak berritu ziren –irteerako bi ate berri ipini dituzte, besteak beste–, eta, orain, ebakuaziorako arrapala egokitu dute terrazan, erreka aldera. Ugarte eraikuntza enpresa ari da arrapala egokitzeko lanak egiten, 35.497 euroko (BEZ barne) aurrekontuarekin. Hurrena elektrizitate eta aireztapen instalazioak egokitzeko asmoa du Udalak.

Musika eskolako zorua berritu du Udalak

Udako opor sasoi baliatuz, Jose de Azpiazu musika eskolaren kanpoaldeko zorua berritu du Udalak. Ezkerreko argazkietan ikus daitekeen moduan, zartatuta eta oso hondatuta zegoen eskola atariko zorua, eta orain dotore geratu da. Irurok eraikuntza enpresak egin ditu lanak 34.986 euroko (BEZ barne)a aurrekontuarekin.

HITZALDIA

'Sare sozialak, harremanak garatzeko espazio berriak?'

URRIAK 14, ASTEAZKENA
KULTUR ETXEAN, 17:30

'Sare-sozialak: harremanak garatzeko espazio berriak?' izenburupean, familiei zuzendutako hitzaldia eskainiko du **Emoki**-k kultur etxean urriaren 14an.

Berdinak al dira sare sozialak bitartez sortu eta garatzen diren harremanak? Zelan lagundu al diete gurasoek seme-alabei harreman espazio digital seguru bat osatzen?

Horrelako galderei erantzuteko helburua du urriaren 14an, arratsaldeko 17:30etatik aurrera, Kultur Etxean **Emoki**k gidatuko duen saioak.

Emokik harreman-ingurune fisiko eta digitalean ongizate emozionala sustatzea du xede. Bide horretan 'Sentituz' programaren baitan, "Sare-sozialak, bideo-jokoak eta hauen erabilpen desegokiaren ondorioz sortzen diren menpekotasunak" tailerrak bideratu ditu Oñatiko ikastetxeetako LH5. Mailako ikasleekin 2025-2026 ikasturtean.

Urriaren 14ko saioa gurasoei edo adinez nagusiei zuzendutakoa izango da eta plaza mugatuak direnez, interesdunek izena eman behar dute info@emoki.eus helbide elektronikoan.

Ekintzaileentzako prestakuntza tailerrak

Debagoieneko Mankomunitateko Garapen Agentziak prestakuntza ziklo bat antolatu du eskualdean jarduera ekonomikoren bat abian jartzeko asmoa duten pertsonen zuzendua. Urriaren 19an hasi eta azaroaren 16a bitartean bost tailer izango dira, eta honako gai hauek jorratuko dira: 'Ideiaren azterketa (CANVAS metodologia)', 'Oinarrizko kudeaketa', 'Negozioa abian jartzea', 'Komunikazioa' eta 'Fakturabai'. Tailer batean edo gehiagotan eman daiteke izena. Informazioa: rgarcia@debagoiena.eus / 943 79 30 90.

Izena
emateko
azken eguna
URRIAK 9

Oñati eta hiriburuen arteko autobus zerbitzu gehiago eskatu ditu EAJk

Debagoieneko EAJ-PNVk eskualdeko garraio publikoa indartzeko hiru proposamen zehatz jarri ditu mahai gainean. Batetik, Elgeta eta Antzuolatik Arrasateko ospitalera autobus lotura zuzenak jartzea, ospitalearekin lotura zuzenik ez duten eskualdeko udalerri bakarrak direlako.

Bestalde, Debagoieneko udalerrien arteko autobus maiztasunak 15-20 minutukoak izatea eta EAEko hiriburuetarako lineak eta ordutegiak optimizatzea ere eskatu dute. Ildo honetan, bereziki nabarmendu dute "Gasteizerako linea ezberdinak berrantolatzekeo beharra, egungo eskaerara egokitzeko, iaz aurkeztutako hobekuntza plan integralak jasotzen duen bezala".

OÑATIKO ESKAERAK

Azkenik, EAJk beharrezkotzat jotzen du Oñati eta hiru hiriburuen arteko irteera eta iritsiera kopurua handitzea. "Gasteizerako zerbitzu zuzenaz gain, Donostia eta Bilborako zuzeneko zerbitzu gehiago behar dira, batez ere goizeko lehen orduan, eguerdian eta arratsalde amaieran", adierazi dute jeltzaileek. Era berean, berriro eskatu diote Oñatiko Udalari Herribusa San Prudentzioraino luzatzea, DG04 linea osatu eta maiztasunak bikoizteko Oñati eta Elorregi artean.

Proposamen horiek sozialistek zuzentzen duten Mugikortasun departamentura eramango dituela aurreratu dute jeltzaileek, eta, ildo horretan, jarrera aktiboa goa hartzea eskatu diote EH Bilduren esku dauden eskualdeko udalei. "Agintaldiko laugarren urtean gaude, eta oraindik ez dugu ezer zehatzik ikusi. Ezin gara konponbideak noiz iritsiko zain egon".

Herriko ikastetxe bakoitzak du argazkikoa bezalako bere mapa edo metrominutua

METROMINUTUA

Eskolara oinez joaten hasi dute ikasturtea herriko ikastetxeetan

Lehen Hezkuntzako ikasle eta irakasleek 2025-2026 ikasturtean egindako lanari esker, Oñatiko ikastetxe bakoitzak oinezkoentzako ibilbideen mapa bat du, auzo desberdinetatik ikastetxeraino.

Mapa edo metrominutu honetan, oinez egiten diren ibilbideak eta horiek egiteko behar den denbora jasotzen dira. Haurren ikuspegitik egin dira, eta modu parte-hartzailean diseinatu dira ikasgelan, egunero ibiltzeak duen garrantzia ikusarazteko, garraibide osasungarria baita, emisio kutsatzailerik gabea, segurua eta Oñatiko haurren harremanak eta autonomia errazten dituen.

Oñatiko Udaleko Hezkuntza sailak eta herriko ikastetxeek elkarlanean garatutako *Bagabiltz Eskolako Bidea* programak koordinatuta eta bultzatuta, ikastetxeek hainbat lan-saio egin dituzte LH4 eta LH5 mailetakako ikasleekin. Saio horietan, haurrek erabiltzen dituzten oinezko ibilbide ohikoenak igarotzen dituzten hiriko puntu nagusiak identifikatu dira. Gainera, haurrek joan-eto-

rien denborak neurtu zituzten, oinez eta, kasu batzuetan, patinetez edo bizikletaz.

Oñatin, haurren mugikortasun aktiborako leku garrantzitsuenak kale nagusiak, espaloiak eta plazak dira, eta espazio horiek oso garrantzitsuak dira elkargune eta orientazio-gune gisa, ikasleen iritziaren arabera.

Udal teknikariek, irakasleek eta Bagabiltzeko laguntza teknikoak eman zioten forma metrominutuari. Azkenik, mapa edo metrominutua duen panel bat jarri da zentro bakoitzak aukeratu duen lekuan.

Lehen Hezkuntzan mugikortasun jasangarria eta segurua sustatzeko jardura bat bada ere, haren helburuen artean dago, halaber, hezkuntza-komunitate osoaren eta, oro har, herritarren artean autoarekiko mendekoa ez den mugikortasun aktiboa ikusaraztea, haren onura indibidual eta kolektiboen balioak azpimarratuz: ingurumena, airearen kalitatea eta osasuna.

Gezalaga
Margoak

Tel. 616 277 999 - 616 388 396 | gezalagamargoak@hotmail.com

ZURICH

M^a del Mar Urrutia Negueruela

Motxon Kalea 5 behea

Tel./Faxa: 943 78 30 09 • Mugikorra: 620 77 66 20

Ikastetxeetan hitanoa irakasteko ikastaroa, LH eta DBHko irakasleei zuzendua

ZirHika taldeak, UEUrekin elkarlanean, ikastaroa antolatu du Eibarren, ikastetxeetan hika bultzatu nahiko luketen irakasleentzat. Bi prestakuntza-saio izango dira, bi larunbat goiz (9:00-14:00): **urriaren 17an eta 24an**. Izen-ematea zabalik dago. Euskal Herri osoko irakasle hikazaleak animatu nahi dituzte ikastaroan parte hartzera.

Nahiz eta ikastetxeetan euskaraz ikasi, gaztetxo askok kalean erdarara jotzen dute adierazkortasun eta informaltasun bila. Euskarak berezkoa duen hizkera informala, berriz, hitanoa, gainbehera joan da azken hamarkadetan. Hezkuntza arautuan hizkera formala lehenesten da, baina badira hitanoaren premia ikusten duten irakasleak. Horientzat da ikastaro hau.

Saio teoriko-praktikoak izango dira. Ikastaroaren helburua hitanoa irakatsi nahi duten irakasleei tresna batzuk ematea da. Lehenengo pausoak emateko prestakuntza txiki bat

izango da, ikastetxeetan hika irakasten esperientzia duten adituen eskutik: Ritxi Lizartza (Donostia), Garbiñe Idoeta (Markina-Xemein), Nerea Zubia (Oñati), Xabier Eizagirre (Azkoitia) eta Itsaso Aldai (Oiartzun). Euskara batuko hitanoa erabiliko da prestakuntza-saioan, gero bakoitzak bere herriko hitanora molda dezakeena. Ikusi egitaraua goiko QRan. Euskaltegietako irakasleentzat ere interesgarria gerta daiteke.

ZirHika taldea hitanoa –bereziki noka– biziberritzeko sortu zen, euskararen normalizaziorako. Euskal Herri osoko hika eragileek osatzen dute.

Gurutze Gorriak eskualdeko 187 ikasleri banatu die eskola-materiala

Urtero lez, ikasturtea hastea-rekin batera, eskola-materiala banatzeko kanpaina burutu du Debagoieneko Gurutze Gorriak, eta, aurtun, zaurgarritasun egoeran dauden familietako lehen eta bigarren hezkuntzako 187 neska-mutikorentzat iritsi da laguntza. Elkartasun kanpaina hau udaletxeetako Gizarte Zerbitzuekin lankidetzan burutzen da, familien zaurgarritasun egoera egiaztatzeko. Zortzigarren urtea da, jarraian, Debagoieneko Gurutze Gorriak elkartasun ekimen hau aurrera ateratzen duena, bertako boluntario taldeari esker.

37. master ikastaroa hasi da Lege Soziologia Institutuan, 11 herrialdeetako 17 ikaslerekin

Irailaren 21ean eman zitzaion hasiera Lege Soziologia Institutuaren master ikastaroari, EHUko errektore Joxerramon Bengoetxea, Justiziako sailburuorde Alfonso Gomez, Oñatiko alkate Izaro Elorza, eta Institutuko zuzendari zientifiko Camilo Umaña bertan zirela. Mexiko, Peru, Estatu Batuak, Suedia, Aljeria, Brasil, Bahrain, Finlandia, Norvegia... hamaika herrialde ezberdinetako 17 ikaslek eman dute izena masterrean, eta Oñatin egongo dira martxora bitartean.

'FRIENDSHIP' PROGRAMAN PARTE HARTZEKO DEIALDIA.

Masterreko ikasle gehienentzat Euskal Herriarekin duten lehen kontaktua da eta, horregatik, Lege Soziologia Institutuak **Friendship** programa aktibatu du aurtun ere, Oñatiko herritarrak nazioarteko ikasleekin harremanetan jartzeko helburuarekin. *Friendship* programak ez du konpromiso handirik eskatzen. Formula sinplea eta espontaneoa da: taldekideak WhatsApp talde batean elkartzen dira, eta kanal horren bidez antolatzen dituzte plan edo hitzordu ezberdinak: kafe bat, ibilaldi bat, bazkari bat, jai ekitaldiak, hizkuntzak praktikatzeko solasaldiak... Ez da gutxieneko inplikaziorik eskatzen. Ez dago bete beharreko ordutegirik, ez etxean inor hatu beharrik, ezta denboran zehar eutsi beharreko konpromisorik. Partaide bakoitzak erabakitzen du zenbateraino inplikatu nahi duen; batzuek taldeko planak antolatzen dituzte; beste batzuek talde txiki edo banakako hitzorduak. Nahikoa da parte hartzeko gogoia edukitzea. Programan parte hartzeak beste herrialde eta kulturetako pertsonak ezagutzea, hizkuntzak praktikatzeko, munduari buruzko ikuspegi berriak ezagutzea eta Oñatira datozenak herriko oroitzapen ederra eramatea ahalbidetzen du. Interesatuta egonez gero, eman izena: s.arrese@iisj.es helbidera idatzita edo 688 719 371 zenbakira deituta.

Heziketa metodologia aurreratuak Oñatin, 1974an

✍ Gerardo Escarza eta Ismael Etxeberria

Bittor Madina irakasleari esker laugarren eta bosgarren mailan jaso genuen heziketa sistema oso aurreratuia izan zen, Francoren garairako. Pedagogia instituzionala izenez ezagutzen den metodologia, hain zuzen.

Garai hartako hezkuntza metodologia oso tradizionala zen, egitura tematiko finkoetan, diziplinan eta azterketetan oinarritua. Disziplina zorrotzaren lekukoa irakasleen kolpeak ikasleen eskuetan, horretarako propio erabiltzen zen makila batekin.

1974 urtea zen, bederatzi bat urte genituen. Baby-boom garaia amaiaratu eta Oñatiko Eskola Nazionala laugarren mailan 35 ikasle inguruz osatutako 3 gela zeuden. Klasean geundela, bat-batean gelako atea zabandu zen eta isil-isilik gizon bat sartu eta atzealdeko aulki baten eseri zen. Klase bukaeran ordura arte gure irakaslea zenak aurkeztu zigun gure hurrengo bi ikasturteetarako irakasle berria izango zena: Bittor Madina.

Bittorrek orduan 30 urte zituen eta abade ikasketak eginak. Erroman 4 urte pasa eta gero Oñatira itzuli eta irakasle hasi zen Agustiñotan. Ikastola sortu berria zen eta Bittor euskararen aldeko lanetan hasi zen, gau eskolan irakasle eta metodologia berriak ikasteko tailerrak jasotzen, besteak beste.

Gasteizen irakasle-ikasketak bete ondoren Kataluniako eta Frantziako pedagogia aurrerakoien ideia baliagarriak ikasi

eta berehala praktikan jarri zituen gurekin. Horrela hasi zen Bittorrek erabilitako sistema pedagogiko berria. Pedagogia aurrerakoi horren ardatz batzuk hauek ziren:

- Ikasleekin konfiantza, eurekiko errespetua eta lagunartekotasuna
- Eguneroko ikasketetan zorrotza eta goxoa izaten ahalegintzea
- Bakoitzaren barruko egonezinak eta desioak testu libre, ipuin, marrazki eta elkarriketaren bidez adieraztea
- Zigorrik ez
- Ostiraletan aste osoko bateratze-saioa (*puesta en común*) egiten zen.

Klaseak oso bereziak ziren. Hasieratik ikasleen eta irakaslearen arteko giroa oso gertukoa zen. Berak gauzak proposatu eta gu betetzen joaten ginen.

Egindako lanak hormatan, guztiok ikusteko, jartzen genituen. Orduak pasatzen genituen sormena lantzen eta egindakoak aldamenekoei erakusten. Halako marrazki batetan, ikasle batek Bittorren bikotea asmatu eta Mirentxu izena jarri zion, eta biluzik bata bestearen atzetik korrika marraztu zituen.

Irakaslearen adierazpena oso era ludikoan lantzen zen. Baita, bizi esperientzia bereziak. Esaterako, Miguel Angel ikasleak, untxitxo batzuk ekarri zituen gelako izkina baten zaintzeko, eta egunero edaten eta jaten ematen genien. Apartekoa izan zen frontoian futboleko ari ginela kide bat korrika etorri zenean,

» **BITTOR MADINA IRAKASLEARI ESKER LAUGARREN ETA BOSGARREN MAILAN JASO GENUEN HEZIKETA SISTEMA OSO AURRERATUA IZAN ZEN, FRANCOREN GARAIRAKO. PEDAGOGIA INSTITUZIONALA IZENEZ EZAGUTZEN DEN METODOLOGIA, HAIN ZUZEN.**

» **GASTEIZEN IRAKASLE-IKASKETAK EGIN ONDORENKATALUNIako eta FRANTZIAKO PEDAGOGIA AURRERAKOIAK IDEIA BALIAGARRIAK IKASI ETA BEREHALA PRAKTIKAN JARRI ZITUEN GUREKIN BITTOR MADINAK**

garrasika untxitxoia erditzen zegoela. Izugarrizko bizipenak, bereziki 10-12 urteko kale mutikoentzat!

Nola ahaztu errekreotan antolatzen genituen 25 minutuko Real-Athletic futbol partidak, liga erara. Zelako algarak partida haien kontura. Neguan, zeharo bustita bueltatzen ginen errekreotik partida jolastu ondoren eta gure txamarrak, galtzak eta arropa busti guztiak berogailuaren gainean lehortzen jartzen genituen.

Gertaera berezia bizi izan genuen Cecile, Pierre eta Dada, Bittorren lagun frantsesak, etorri zirenean. Argazki kamera zeukaten eta argazki pilo bat atera zituzten gelan eta errekreoan. Gaur egun oraindik gogoratzen ditugun frantsesezko abestiak eurokin ikasi genituen.

Lau urte Oñatin bete ondoren, eta oposizioak gainditu eta gero, Bittorri Berrobira joatea egokitu zitzaion. 2012an Bittorrek Oñatiko ikasle ohiei opari bat bidali zigun: idatzia eta garai haietako hainbat argazki.

Erretiroa hartu berri zuela eta asko gogoratzen zituela 34 urte aurrerago bizi izandako urte zoragarri haiek.

Gure gelako ikasleen zerrenda gordeta zuela gogoratu zuen eta Ismael ikasle ohiaren bitartez idatzia eta argazkiak denoi bidaltzea erabaki ere.

2022an Berrobin omenaldia jaso zuen euskararen alde herrian egindako lana eskertzeko.

Oñatin oso maitatua zen eta 1974ko gela hartako ikasle denekin hartu-eman zoragarria izaten zuen Oñatira etortzen zen bakoitzean. Nola ahaztu urte haiek!!

2026ko abuztuaren 5ean zendu da, eta berak 2012an bidali zigun eskutitzean jartzen zuen bezala "Hil arte edukiko zaitugu bihotzean".

Mila esker, MAIXU!!

RS GARBIKETAK
DETAILING CARS
• 622 28 02 68 •
c/ Otadui zuhaztza n°48 bajo
Oñati 20560 - GIPUZKOA

**RS Garbiketak-en
hurrengo proiektua:**

XAGUXAR
taberna irekiko du laster

HARALD LINDER

ETXEETAN ERA GUZTIAKON KONPONKETAK
PERSIANAK, LERIOAK, LUR FLÓTANTEAK, ARGIAK, PINTURA LANAK...

DISEINATZAILE ETA MONTATZAILEA
SUKALDEAK, KOMUNAK eta ASKOZ GENIAGO
OLAKUA 12 B 4 ezk. - 20560 OÑATI - GIPUZKOA
695 78 91 04 - 943 04 47 77

Mikel Egaña Urrutia
Aseguruak

Eskatu aurrekontua kompromezu gabe:

✓ Heriotza	✓ Istripuak	✓ Etxebizitza
✓ Autoak	✓ Ontziak	✓ Aurrezkia
✓ Bizitza	✓ Osasuna	✓ Laborantza

Helbidea: Motxon 5, behea
638 16 79 84
mikel.egana@agentes.catalanaoccidente.com

Atal honetan, gutunek ezingo dute 1.800 baino karaktere gehiago izan. Aldizkariko erredakzioak eskubidea izango du gutunak laburtzeko. Gutunarekin batera igorleraren izen abizenak eta harremanetarako telefonoa bidali behar dira. Gutunak, egilearen izen eta abizenarekin argitaratuko dira.

Bidaurreta Dorrea z/g
20560 OÑATI
Tel.: 943 78 20 72
kontzejupetik@onati.eus

Oñatiko Udala

Foru Aldundia

KONTZEJUPETIK

Argitaratzailea:

Oñatiko Udala

Zuzendaria:

Iñigo Arregi

Publizitatea:

Iñigo Arregi

Diseinua eta Maketazioa:

Iñigo Arregi eta Jabier Erostarbe (azala)

Kolaboratzaileak:

Roberto Altuna, Gaztelekua
Natur Eskola eta udaleko Berdintasun saila

Inprimategia:

Gertu

Tirada:

5.500 ale

Lege gordailua:

SS-357/91

Posta-e:

kontzejupetik@onati.eus

Kontzejupetik aldizkariak ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen eta iritzien erantzukizunik

Aupa Aloña, hori da nortasuna!

Iñaki Idigoras (Nabarraldeko oñatiarrak)

Futbol saileko talde batek erabaki du kapitainaren besokoa, Ikurrinarena ez ezik, Nafarroako ikurrarena ere erabiltzea.

Keinu esanguratsua da, eta lerro hauen bidez zoriondu egin nahi ditugu, bai eta Aloña Mendi elkarte bera ere, ekimenari oniritzia ematearren.

Gaiak badauka aurrekaririk. Urte batzuk badira Oñatiko Foruen enparantzan Udalak bandera nafarra ere ezarri zuela, bailarako beste herri batzuek lege. Berriki Kortabarria eta Iribarrek ere atera dute San Mamesen, Atotxakoaren 50. urteurrenaren harira. Ikurrina ez dago bakarrik, ez da gogo soil.

Zertara datoz Ikurrinaren alboan ikur nafarren haizatzeok? Bada, kontzientzia hartzeaz. Jabetzeaz behinola euskaldun guztiok bat izan ginela Nafarroako Erresumaren baitan. Europako estatu independente errekonozitua izan ginela gogorarazten digu, eta indar militarrez zatikatu eta azpiratu gaituztela.

Izana -nafarra- eta berriro izateko gogoia -Ikurrina- bat eginik. Izan gogo gara.

Izan dadila ekimen hau gainontzeko talde, kirol eta baita herri ekimenen nortasun aldarriaren aitzindari. Besoko, kamiseta eta abarretan, Ikurrinarekin batera ikur nafarra erakutsiaz.

Terminoak, tradizioak, irudia

Koldo Zumalde Barrena

Martxoaren 8a aitzakia hartuta, 2005eko apirilean iritzi gutuna argitaratu nuen aldizkari honetan. Hiru salaketa: 1) Udalak zerabilen izendapen bat: Anaitze batzordea. Ez dut uste gaur erabiliko lukeenik. 2) Santa ageda batze arra. Hurrengo urtean, 2006an, neska-mutilen aurrenekoa izan zen. 3) Oñatz dantza taldearen ikurra. Irailak 20, 2026, 54. *Haurren Eguna*—erraz esaten da—, Oñatiko udaletxeak ezin dotoreagoa erakusten du sinbolo neutroa.

Ene gogoeta. Azaleko kontuak dirudite, txikikeriak. Ez, urrats horien azpian kontzientzia aldaketa sakona dago, atzera bueltarik ez duena; beraz: adi eta ausart.

Bikaina eta mirestekoa belaunaldi berrien lezioa: zorionak!

BERTSO SORTA

Urko Egaña Calderón

'Egia eta gezurra'

Doinua: Gizakiak harri bat

1.- Gezurrak izan arren
itxura bikaina
eta egia ez den
izaten apaina,
itxurakeriak ez
gaitzala engaina!
Gezurrarekin urrun
hel gaitzke baina
ez ginateke bueltan
itzultzeko haina. (bis)

2.- Zerbait konpondu nahian
kentzen den arantza
sarritan bilakatu
daiteke triskantza
noraezean jarritz
egien norantza!
Gezurrarekin dena
lortu ohi da antza,
baina ez du egiak
duen konfidantza! (bis)

3.- Non bereiztu ikatza
eta su-egurra?
Non hasten da zerua?
Non hasten da lurra?
Non hasten da egia?
Eta non gezurra?
Nahizta bide motzenak
eragin adurra
maiz luzeegia da
distantzi laburra. (bis)

4.- Egiak badu lanik
ordena ezartzen,
aldiz horrek gezurra
ez du erakartzen!
Gezuraren aurrean
egia ausartzen
ez denean gezurra
ari da indartzen
eta pittinka bere
eremua hartzen. (bis)

5.- Egiaren puxika
ari bada husten
ziur gezurrarena
ari dela puzten!
Egiak egi oso
izatea uzten
duenean nahiz ez den
gezurra ikusten
har dezaken bidea
dabil erakusten! (bis)

6.- Gezurrak du egiak
bezainbat birtute,
eta aukeran merke
saldu nahi digute!
Egi bat gezurtxoek
osatzen badute
egi horrek gezurra
izan behar luke
sinestarazitako
fartsa horren truke! (bis)

7.- Egia maiz bizi da
gezurra arnasten
eta gezurra berriz
gurekin jolasten.
Baina gezurrak ez du
inoiz irabazten,
zail delako egi bat
ezkutatzen hasten
eta are zailago
desagertarazten. (bis)

8.- Nahizta gezurrak sarri
eguna alaitu
eta denbora batez
berari jarraitu
istori horrek ondo
ezin du amaitu
zeren gero egiak
txoratzen baikaitu
gezurrak falta duen
arrazoia baitu. (bis)

**ARANBURU
ALTZARIAK**

Kale Zaharra, 21
Kale Barria, 11
Lizaur A., 7
OÑATI
Tfnoak: 78 11 60 / 78 05 73

**ESTILO
GUZTIETAKO
ALTZARIAK**

**LANPARAK,
TAPIZAK,
KORTINAK**

MODA BEREZIA

Kale Barria, 12
Tel. Faxe: 943 71 62 40

● OÑABIKE
est. 95

TXALOKA UDAL LUDOTEKAK IKASTURTE BERRI BAT ABIATU DU

Lizaur 5ean kokatuta dagoen Txaloka Udal Ludotekak ilusioz ireki ditu berriro ateak, eta ikasturte honetan ere haur eta gaztetxo ofatiarrei espazio seguru, hezitzaile, ludiko eta goxoa eskaintzen jarraituko du.

Ikasturtea hasi da, eta, eskolaz gain, gure haurrak eskolaz kanpoko hainbat jardueratan murgiltzen ari dira. Horregatik, garrantzitsua da jolas librerako tarteak ere eskaintzea. Haurrak etengabe gidatutako jardueretan aritu beharrean, beren sormena garatzeko, erronka propioei aurre egiteko eta jolasaren bidez mundua ezagutzeko aukera izan dezaten.

HEZKUNTZA-PROIEKTU INTEGRAL BATEN BARRUAN

2025eko irailetik, Ludotekako talde hezitzailea Gaztelekuan urteak daramatzagun hezkuntza-proiektuan txertatuta dago. Horrela, hezitzaile-talde beraren barruan, oinarri eta ikuspegi berberak partekatzen ditugu.

Azken urteotan, Gaztelekuko zerbitzuak hainbat espazio eta programa bildu ditu, Oñatiko haur eta gazteen aisialdi hezitzaile integrala garatzeko helburuarekin: Sotoa, Kuboa, Topalekua, Inklusio programa, Hegara programa, Gazteen aholkularitza psikologikoa, ... eta Ludoteka ere lantalde berdinen aterpean kokatuta dago. Horrela, **Sotoa eta Kuboarekin batera Ludotekako proiektua Oñatiko haurrei aisialdi hezitzaile integral eta jarraitua** eskaintzeko ikuspegiaren barruan kokatzen da. Espazio eta programa horiek guztiek helburu komun bat dute: haurren garapenari, ongizateari eta aisialdiari ikuspegi hezitzaile batetik laguntzea.

LUDOTEKA, LEHEN ALDIZ DOAN

Ikasturte honetako berritasun nagusietako bat da Ludoteka doako zerbitzua izango dela lehen aldiz. Aipatutako Oñatiko gainerako aisialdi guneak doakoak dira, eta Ludotekak ere izaera hori izan behar duela ulertzen dugu. Kuota kentzeak, ordea, ez dio balioa kentzen eskaintzen den zerbitzuari edo bertan egiten den lanari, alderantziz, doakotasunak zerbitzuaren balio soziala azpimarratzen du, eta haur eta familia guztien eskura jartzeko konpromisoa indartzen du.

Beraz, ikasturte berri honetan ere, Sotoa eta kuboarekin batera, Txaloka Udal Ludotekan haurren jolasa, sormena, autonomia eta ongizatea sustatzen jarraituko dugu, gerturatu zaitezte!

Oñatiko Haur eta Gazteria saila.

OÑATI
dabilen herria

Gazte aholkularitza psikologikorako zerbitzua

13-30 urte bitartekoentzako zerbitzua

Aholkularitza psikologikoaren bidez, bizitzako erronkei edota emozio ezberdinei aurre egiteko estrategiak garatzea, erabaki hartzean laguntzea eta, beraz, gazteen ongizate emozionala sustatzea da zerbitzuaren helburua.

688 815 351 gazteaholkularitza@onati.eus

IBAI-LAGUN 2026

XIV. JARDUNALDIAK / URRIAK 13-17

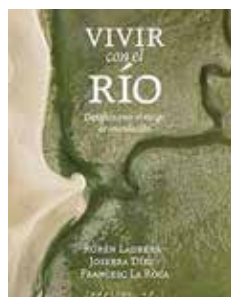
Uraren eta ur ekosistemen garrantziaz jabetzeko, urriaren 13tik 17ra bitartean hainbat jarduera egingo dira:

• **URRIAK 13, ASTEARTEA, 19:00ETAN ZINE ARETOAN**
HITZALDIA-LIBURU AURKEZPENA: '*Vivir con el río; desafíos ante el riesgo de inundación*'. Joserra Díez Lopez, biologoa.

• **URRIAK 14, ASTEAZKENA, 17:00ETAN NATUR ESKOLAN**
HERRITARREN ZIENTZIA: '*Ibaialde: gure erreken azterketa eta ezagutza*'. Olaran eta Oñati erreken azterketa. Derrigorrezkoa da izena ematea urriaren 13a baino lehen natureskola@yahoo.es helbidean edo whatsapp bidez **633509781** zenbakian.

• **URRIAK 16, OSTIRALA, 19:00ETAN ZINE ARETOAN**
DOKUMENTALA: '*Ríos en peligro*'. Zuz. Joanne Stevens.

• **URRIAK 17, LARUNBATA, 10:00ETAN PLAZAN**
ERREKA GARBIKETA

◀ '*Vivir con el río*' liburua eta '*Ríos en peligro*' dokumentala hizpide izango dira IBAI-LAGUN jardunaldietan

◀ Urriaren 17an egingo da urteroko erreka garbiketa auzolanean. HITZORDUA: Goizeko 10:00etan Foruen plazan

Etorri IBAILADE herritarren zientziara!

Udaleko erreken egoera ekologikoa ezagutzeko jarduera da IBAILADE. Horretarako, Olaran eta Oñati erreketara hurbildu, ikusten dena arretaz ikertu eta datuak jasotzen dira: landaretza eta faunaren presentzia, ezaugarri fisiko eta biologikoak, uraren kalitatea, gizakiak eragindako inpaktuak... Jasotako datuak Eusko Jaurlaritzako IBAILADE programako datu basera igortzen dira, EAEko ibai eta erreken egoeraren diagnosira batzeko.

Ez da naturan inguruko ezagutzarik behar herritarren zientzian aritzeko; naturarekiko jakinmina eta 16 urtetik gora izatea nahikoa da.

Animatu herriko natura ezagutu eta zaintzen!

Oñatiko Natur Eskola

Oihan Basterra eta 'Lau' txapeldun

Goiuriko (Araba) 27 urteko Oihan Basterra gaztea eta *Lau* txakurrak irabazi dute Oñatiko 66. Nazioarteko Artzain Txakur Txapelketa. Ogibidez ez da artzaina Oihan, baina etxekoan artaldearekin aritu ohi da eta txikitandik omen du txakurrarekin lanean aritzeko zaletasuna. Aurten Arabazko azpitxapelduna eta Euskal Herriko txapelduna izan da. Castellóko Juli Bayot-ek eta *Tuca* txakurrak eta Zallako Imanol Díazek eta *Loli* txakurrak osatu dute podiuma.

Bobi-Axeri txapeldun musean

Bobik eta Axerik irabazi dute XVII San Migel MUS txapelketa (800€, txapela eta garaikurra). Lehen oñatiarren saria ere (200€) beraientzat izan DA. Bigarren saria (400€ eta urdaiazpikoa) Antonio-Txemairentza izan DA; hirugarrena (200€, gazta eta ardoa) Gorka-Aritzentzat, eta laugarrena (100€, gazta eta ardoa) Amets-Ikerrentzat. 58 bikotek parte hartu dute.

Gorka Billar nagusi bolajokoan

Gorka Billarrek irabazi du aurten, 4 txirlo botata, Kurtzebaltz elkarteak antolatzen duen Herriko Bolajoko Txapelketan. Bigarren Jesus Mª Arriaran sailkatu da 3 txirlorakin (desberdinketan beste bat) eta hirugarren postuan 3rekin berdinduta, Iñaki Arregi eta Aitor Ugalde. Denera 96 bolarik parte hartu dute.

OSPATU. ERRESPETATU. ARDURA HARTU

JAI EREMUAN EMAN
DAITEZKEEN ERASOEN
AURREAN, zure bidelagun

688 602 089
Deitu edo idatziguzut!

🕒 20:00 - 08:00
📅 Irailak 28tik 29ra eta
urtiak 2tik 6ra
👉 Herri Egunean 12:00 - 08:00

**OSPATU
ERASOEN
ETXIA**

🕒 10:00-13:00 / 16:30-20:00
📅 Urtiak 1, 2 eta 6tik aurrera
Kale Zaharra 13
943 783 659
emakuntza@onatiakomati.eus

ONATI
Herriko Txakur Txapelketa

Ospatu eta gozatu, errespetuz

Herriko jaietako bigarren txanpan murgiltzera goazen honetan, festa giroaz gozatzeko eta, aldi berean, errespetuz eta arduraz jokatzeko deia luzatu du Udalak. Ildo horretan, gogoratu gerta litezkeen eraso sexisten arretarako telefono zerbitzua (688 602 089) egongo dela martxan urriaren 3tik 6ra (20:00-08:00) –Herri Egunean 12:00-08:00–, zalantzak argitzeko, laguntza eskaintzeko eta gorabeheren gaineko erregistroa egiteko.

ARTISAUEN ERAKUSKETA PARROKIAN

Gogoratu, Sancti Spiritus unibertsitatea berritzeko lanak direla eta, Herri Eguneko artisauen erakusketa parrokiako klaustroan egingo dela aurten, eta jakien postuak, parrokiaren kanpoaldean (Txaketua aldera, eta Gazteleku aldera) egongo dira kokatuta. Gazta lehiaketa urteroko lekuan egongo da.

'HERRIXA DANTZAN'

Herri Eguneko jai egitaraua bete-betirik egongo da, urtero lez, baina aurten azpimarratu nahi dugu 'Herrixa Dantzán' erakustaldi gidatua egongo dela Atzeko Kalen (18:00), *Aiko* taldearen eskutik.

Ondo pasa jaixak!

Hiru final estu Herriko Pilota Txapelketan

Irailaren 26an jokatu ziren Herriko Pilota Txapelketako finalak. Aurten, berritasun modura, gizonezkoetan bi maila bereizi direnez, hiru final jokatu ziren, eta hiruretan parekotasuna eta emozioa izan ziren nagusi. Hauek emaitzak: Emakumezkoetan **Itsasne-Ixone 22-19 Oihane-June**; gizonezkoen A seriean **Gartzia-Manex 22-21 Larrea anaia**; Gizonezkoen B seriean **Perez-Galdos 22-21 Iñigo-Julen**.

Madalen Etxegarai azpitxapeldun

Arrate Bergararekin batera 22-10 galdu du Udako Master txapelketan Aldai-Erasunen aurka

Irailaren 27an jokatu zen Sopelan Udako Laboral Kutxa Master txapelketako finala eta ezin izan zuten txapela jantzi Madalen Etxegarai eta Arrate Bergararrak. Oñatiko finalerdian erakustaldi bikaina eginda, sasoi betean iritsi zen finalera Madalen, baina aurkariak atzeko kuadroetan kargatu zuten jokoa, eta Amaia Aldaik ederto baliatu zituen aukerak aurreko kuadroetan.

HURRENGO HITZORDUAK

Master txapelketa bukatu orduko, Hiru Hiriburuak lehiaketa jarri da martxan eta urriaren 4an finalerdietako partidua jokatuko dute Madalen Etxegarai eta Andrea Capellane Sagardui-Bergararen aurka, Donostiako Atano III. pilotalekuan. Bestalde, 35. Bankoa Abanka-DV txapelketan ere parte hartuko du Madalen Etxegarai 4^{1/2}-ko modalitatean, eta gainera, Oñatin jokatuko du bere kanporaketa urriaren 23an Oskozen aurka.

MIKEL DEUNAREN TXAPELKETA

Urriaren 4an, Errosarixo domeka, jokatuko dira 43. San Migel txapelketako finalak Zubikoan, arratsaldeko 17:00etan hasita.

MENDI IRTEERA / URRIAK 18

Aramotz mendikatea

DURANGO-LEUNGANE (1008m.)-MAÑARIA

Aloña Mendik urrirako prestatu duen irteera Bizkaia Aramotz mendikatean barrera egingo da. Urkiolan hasi eta Lemoaraino luzatzen den mendilerroa da, Bilborako bidean ezker aldean dagoena. Ibilaldia Durangon hasiko da eta Leungane (1.000 m.) gaina igo ostean, Mañarian amaituko. (13 km. / +900 m.). Ibilbidea harritsua da goiko partean, baina ez du zailtasunik. Irteera goizeko 7etan, postetxe parean. Izena emateko epea: urriak 8-15, *alonomendi.mendi@gmail.com* helbidean, autobusa bete arte (50 leku). Prezioa: 10€, autobusean ordaintzeko.

Mugikorrean OruxMaps erabiltzen ikasteko tailerra

Aloña Mendiko mendi sailak ORUXMAPS GPS programa mugikorrean erabiltzen ikasteko tailerra antolatu du. Urriaren 17an izango da eta

6 orduko iraupena izango du, bi tartetan zatituta: 10:00-13:00 eta 16:00-19:00. Aloña Mendiko Mendi sailaren lokalean egingo da azalpen teorikoa, eta San Martin inguruetan praktika. Eguraldiak laguntzen badu, dena San Martinen egiteko aukera egongo da.

Ikastaroa dohainik da eta 12 lagunentzako lekua egongo da. Urriaren 13a da izena emateko azken eguna, *alonomendi.mendi@gmail.com* helbidean, izen-abizenak eta telefono zenbakia adieraziz. Mendi saileko bazkideek lehentasuna dute.

Ametsa egi bihurtzear

Mikel Ugartek munduko Ironman txapelketan parte hartuko du urriaren 10ean Hawaiin

Distantzia luzeko triatleta ororen ametsa da: noizbait Hawaiiko Ironman mitikoan parte hartzea. Baina gutxi batzuen eskura baino ez dagoen ametsa da, are gehiago maila profesionalean. Orain arte soilik lau euskal triatletek (Eneko eta Hector Llanos anaiak, Gurutze Frades eta Virginia Berasategi) lortu dute Hawaiiko Ironmaneko PRO kategorian parte hartzeko *slot* preziatua, eta hemendik aurrera Mikel Ugarte Ramos oñatiarra gehitu beharko dugu hautatuen zerrenda horretan. Apirilaren 19an Hegoafrikako Ironmanean lortutako laugarren postuari esker eskuratu zuen Ugartek Hawaiirako txartela, eta, horrenbestez, urriaren 10ean jokatu den Konako (Hawai) munduko ironman txapelketako irteerann egongo da, distantzia luzeko munduko 55 espezialista onenekin lehia. Hara abiatu bezperan hitz egin dugu triatleta oñatiarrarekin.

Zer moduz joan dira prestaketa lanak?

Oso ondo. Apirilean lortu nuen, Hegoafrikako Ironmanean, Hawaiirako *slot*-a, eta horrek aukera eman dit prestaketa egoki planifikatzeko. Hegoafrikatik bueltan beste karrera bat egin nuen, ondoren aste pare bateko atsedena, eta ekaina erdi aldera hasi nintzen Hawaiira begira entrenatzen. Abuztu eta iraila artean Sierra Nevadako Goi Errendimenduko Zentroan egon nintzen hiruzpalau astez, altueran, azken lan saio gogorrak egiten, eta irailaren 20an Hawaiira etorri nintzen, hemengo girora egokitu eta aklimatatzera.

Abuztuaren Valladolideko Triatloian parte hartu zenuen eta baita garaipena lortu ere. Hori ere garrantzitsua izango zen, buruarentzat, batez ere, ezta? Bai, Hawaiira abiatu aurretik lehiaketa bat sartu nahi izan nuen preparazioan, prestaketa ondo ote zihoan ikusteko, eta, egia hori, gustura geratu nintzen bai errendimendurekin eta baita emaitzarekin ere. Handik zuzenean Sierra Nevadara joan nintzen, azkenengo bloke gogorra sartzerako.

Gogoan dut, 2023an esan zeni-

Hawaiira abiatu aurretik lehiatu zuen azken proban, abuztuaren 22an jokatu zen distantzia ertaineko Valladolideko I. Emedé Triatloian garaipena lortu zuen Mikel Ugartek.

Cartonajes Arregui, S.A.

- Kartoi ondulatuaren fabrikazioa
- Enbase eta enbalajeen fabrikazioa

Goribar auzoa. Tfnoak: 78 05 59 / 79 05 09
Faxa: 78 30 94. 79 Posta Kutxatila. OÑATI

ANE MERTZERIA

- Josteko zerak
 - Lentzeria
 - Umeen jantziak
- Kale Barria, 54 OÑATI

dala aurrenekoz, zure ametsa zela egunen batean Hawaiiiko Ironmanerako sailkatzea. Zer esan nahi du triatlleta batentzat Hawaiiin egotea Pro mailan?

2023an hasi nintzen sinesten egunen batean posible izango zela Hawaiiirako *slot*-a lortzea, eta, zorionez, egun hori iritsi da. Nik uste dut profesional mailan lehiatzen garen triatlleta guztion urteko helburu nagusia Hawaiiin egotea izaten dela. Profesionalentzako plazak oso mugatuak izaten dira, mundu guztiko 56 triatlleta baino ez, eta nire burua klub selekto horretan ikustea gauza handia da niretako. Urte askotan egindako lanaren ordaina edo saria da, eta beste jauzi bat ematea nire kirol ibilbidean.

Maila profesionalaz berba egiten ari gara, baina gogoratu behar da zu ez zarela profesionala, alegia, ez zarela hortik bizi.

Hala da. Nik nire lana daukat –prestatzaile fisikoa naiz– eta triatltoitik ez dut dirurik jasotzen, zuzenean. Hawaiiin alboan izango ditudan lehiakide gehienak profesionalak dira, baina nik neure postua lortu nuen, gauzak nahiko txukun egin ditudan seinala.

Zein helbururekin zoaz? Pentsatzen dut ez zarela konformatuko parte hartzearekin.

Ez, parte hartzearekin soilik ez naiz konformatzen. %110 ematera noa, ahal dudana beste, baina helburu zehatz bat jartzea oso-oso zaila da, han egongo diren denak oso goi mailako kirolariak direlako. Beraz, atzean 5 uzten baditut 4 beharrean, hobeto, eta 11 badira 10 beharrean, askoz hobeto. Postu bakoitza gogor borrokatzen da Hawaiiin. Aurreneko 25en barruan sartzea kristorena izango litzateke, baina, egia esan, ez dakit.

Esaten duten bezain gogorra al da Hawaiiiko Ironmana?

Ibilbidea bera ez da hain gogorra; ez daukate aparteko desni-

Egun batzuk daramatza Ugartek Hawaiiin, bertako eguraldi baldintzetara ahalik eta ongien egokitzeko asmoz.

belik, ez bizikletako zirkuituak ezta korrika egitekoak ere. Baina bero itogarria egin ohi du eta hezetasun handia egoten da, haizeak ere gogor jotzen omen du batzuetan, eta baldintza horiek bihurtzen dute bereziki gogorra. Horregatik, hogeiei egun lehenago joatea erabaki dut, ahalik eta hobekien aklimatatzeke. (Tamalez, *Nolo* hurakanak eragindako alerta egoerarekin egin du topo Hawaiiin, eta behar moduan entrenatu ezinda dabil).

Zein izango da zure estrategia?

Igerian (3,8 km) uste dut topera egin beharko dela, batez ere erreferentziak ez galtzeko. Bizikletako partzalean (180 km) burua hotz mantentzea izango da gakoa, entrenatutako erritmoetan ibiltzea, aurkariei gehiegi begiratu eta behar baino gehiago berotu barik. Eta korrikako saioan (42,2 km) antzera; hasierako kilometroetan erritmoari eutsi, eta erditik aurrera, ahal izanez gero estutu. Korrika ondo egiteko gai bazara, bukaeran postu dezente aurreratzeko aukera egoten da, hor gertatzen baitira txakalaldiak. Hegoafrikan estrategia hori jarraitu nuen, emaitza onarekin, baina karrera bakoitza desberdina izaten da.

Zure denbora onenetara hurbiltzeko aukerarik izango al duzu' (Gogoratu, Espainiako

Ez naiz parte hartzearekin konformatuko; %110a emateko asmoz noa, eta atzean 5 uzten baditut 4 beharrean, hobeto, eta 11 badira, 10 beharrean, askoz hobeto.

Hawaiiin PRO mailan lehiatu ahal izatea jende gutxiren esku dago eta nik hori bizitzeko aukera izango dut. Espero dut oroitzen oso-oso on batekin bueltatzea, hurrengo urtean ere berriro Hawaiiirako slot-a lortzen saiatzeko gogoz

inoizko bigarren denborarik onena –7:37:06– lortu zuela Mikelek 2024an, Bartzelonan, eta beste hiru alditan ere jaitsi dela 8 ordutatik)?

Ez. Hango baldintzak kontutan hartuta, oso zaila da marka onak egitea. Hawaiiin postu bakoitza da borrokatzen dena, zure inguruan doazenekin, postuari eusteko edo ahalik eta postu gehien irabazteko.

Beste bi espainiar –Antonio Benito eta Jordi Montraveta– ere egongo dira irteera marrran. Talde estrategiarik egiten al da halako probatan?

Ez, han ez dago talderik. Bakoitza bere onena ematen saiatzen da eta, esandakoa, biei irabaziz gero, bati irabaztea baino hobea. Harreman ona daukat biek. Antonio Benitok izen bat dauka nazioarte mailan, eta, irabazteko ez, baina hamarren barruan sartzeko moduan dagoela uste dut. Jordi eta biok elkarrengandik gertu ibiliko gare-lakoan nago.

Egun gutxi geratzen dira zure ametsetako bat egi bihurtzeko. Zer espero duzu? Zer nahiko zenuke gertatzea?

Postua gora-behera, buruan daukadan lehen helburua helmugara iristea da, eta ziklo bat ixtea: Hawaiiira joan eta karrera amaitzea, azken tokian besterik ez bada ere. Ez geratzea arantzatzko horrekin.

Eta hortik aurrera, ahal den neurrian disfrutatzea, bai karrearekin eta han biziko dudana guztiarekin, bai aurreko egunetan, baita ondoren ere. Hawaiiin PRO mailan lehiatu ahal izatea jende gutxiren esku dagoen gauza bat da, eta nik hori bizitzeko aukera izango dut. Espero dut oroitzen oso-oso on batekin bueltatzea handik, eta hurrengo urtean ere berriro Hawaiiirako *slot*-a lortzen saiatzeko gogoarekin.

(Zuzenean jarraitu ahal izango da Hawaiiiko proba Ironman-en Youtube-ko kanal ofizialean hementxo 18:30ak direnean). ■

KULTURISMOA

gorputza zizelkatzeko artea

Yura Perezek bere lehenengo kulturismo txapelketan parte hartuko du urriaren 11n

Hamar egun baino ez dira falta Yura Perez Becerrilek (Oñati, 1997) kulturismo txapelketa batean debuta egiteko. Alfaron (Errioxa) izango da, urriaren 11n. Prestaketa fintzen ari da egunotan eta gogotsu dagoela aitortu digu. Aurreneko txapelketa izanik, esperientzia bizitzea izango da helburua, baina bere kategorian irabazteko aukera ere ez du baztertzen.

Donostian hartu gaitu Yurak. Bertan egiten du lan, La Perla zentroan, sorosle gisa. Beti gustatu izan zaio gimnasioan aritzea, muskulazio gunean bereziki, baina duela hiru urte beste urrats bat ematea erabaki zuen. "Nire lankide bat prestatzaile fisikoa da eta berarekin entrenatzen hasi nintzen. Lehen urtean oinarri sendo bat hartu nuen eta, poliki-poliki, biok animatu gara urratsa ematera lehiaketara begira".

Masa muskularra ahalik eta simetria, proportzio eta definizio handienarekin garatzea helburu duen kirola da kulturismoa, eta diziplina handia eskatzen du, bai entrenamendu, bai nutrizio, eta baita atsedeneri dagokionean ere. "Jaiak, alkohola eta hori guztiori kanpora, bai ala bai", dio Yurak.

Oso garrantzitsua da ondo entrenatzen jakitea, azpimarratzen du oñatiarrak. "Ez da komeni egunean ordu eta erdi baino gehiago egitea; hortik aurrera ez zara tentsio muskularra lortzen ari; giharra nekatzen ari zara".

Astean sei entrenamendu saio egiten ditu. "Astegunean

intentsitate handiko saioak egiten ditugu, pisu handiarekin, egunean gihar talde bat –hankak, bularra, bizkarra, sorbalda, besoak...–, eta asteburuan saio arinago bat egiten dugu, gorputz osoa landuz; ponpatze moduko bat izaten da, odola muskuluetatik ibil dadin".

DIETA ZORROTZA

Elikadura edo nutrizioa ere oso garrantzitsuak dira kulturismoan, ia entrenamendua beste. "Azken batean, jaten duguna gara, eta ondo elikatzen bazara –barazki asko, karbohidratoak, proteina onak...– oinarri sendo bat izango duzu".

Bolumena hartzeko fasean kaloria asko hartu behar dira, eta definizio fasean, berriz, kaloriak gutxituz joan behar da, gantza galtzeko, giharra mantenduz. "Lehiaketa aurreko azken egunetan, deshidratazio fasean, ura duten elikagai guztiak kentzen dira dietatik, azala muskuluari ahalik eta gehien itsatsita gera dadin, eta, hala, giharren definizio maila handiagoa lortu ahal izateko".

CORTABARRIA

INMOBILIARI AGENTZIA • GESTORIA

Etxe eta lokalen gestio orokorrak

- Administrazioa
- Informazioa
- Salmenta
- Haziendarekin
- Trafikorekin
- Herentziak, eta abar

Kale Barria, 42 beheka • Tel.: 943 78 05 87 • email: inkorta@teleline.es

Entrenamendua, nutrizioa eta atsedena funtsezkoak dira kulturismoan. Jaiak, alkohola eta hori guztiori kanpora

Kanpotik ez ezik, barrutik sendo eta osasuntsu egotea da nire helburua; bai fisikoki, bai estetikoki eta baita psikologikoki ere. Egutero erronka berriak gainditzeko lan egiten dugu, eta hori oso lagungarria da egunerokoari aurre egiteko.

KULTURISMO NATURALA

Errendimendua hobetu eta muskulu-masa irabazteko osagarri nutrizionalak ere hartzen dituzte. "Nik kreatina pittin bat hartzen dut egutero, %100 purua den proteina bat, eta, batzuetan, baxu nagoen egutetan energia-indartzaile bat hartzen dut".

Osagarri naturalak eta legalak direla dio Yurak, berak kulturismo naturalaren aldeko apustua egiten duela, "doping barik". Beste gauza bat da kulturismo libre edo irekia –profesionala–. "Hor substantzia dopatzaileak –esteroide anabolizatzaileak eta beste farmako batzuk– onartzen dira. Fisiko ikaragarriak lortzen laguntzen dute, baina osasunerako arriskuak izan daitezke, espezialista batek kontrolatzen ez baditu".

BIZI-ESTILO BAT

Atsedena ere funtsezkoa da kulturismoan, momentu horretan hazten baita, hain zuzen ere, muskulua. Beraz, kirola ez ezik, bizitzeko modu bat

ere bada kulturismoa, eguneroko errutina batzuk zehatz jarraitzea eskatzen duena. "Kanpotik ez ezik, barrutik ere sendo eta osasuntsu egotea da nire helburua; bai fisikoki, bai estetikoki, eta baita psikologikoki ere, eta halaxe sentitzen naiz ni. Nire bigarren etxean bezala sentitzen naiz gimnasioan, eta psikologikoki ere asko laguntzen dit egunerokoari aurre egiten laguntzeko".

LEHIARAKO PREST

Urriaren 11ko txapelketarako prestaketa fintzen ari da Yura egunotan. Bolumen pittin bat gehiago hartzea falta zaio, batez ere hanketan, baina, gainerakoan, ondo ikusten du bere burua. "Simetria onekin nago, proportzio egokiekin, eta nire aurreneko txapelketa izango bada ere, fisikoki ez ezik psikologikoki ere ondo prestatuta nago eta ez dut baztertzen nire kategorian irabaztea".

Modalitate ezberdinak bereizten dira kulturismoan: **Bodybuilding** (muskulu-masa maximoa eta definizioa saritzen dira, pisuka banatuta); **Classic Physique** (proportzio klasikoak eta estetika bilatzen dira, eta pisua mugatuta dago altueraren arabera); eta **Men's Physique** (gorputz atletikoa, "V" forma eta estetika hondartzekoa –bermudak jantzita egiten da– puntuatzen da). Azken bietan parte hartzeko aukera dauka Yurak, eta azken ordura arte ez omen du erabakiko.

Bien bitartean, ispilura begira utzi dugu Yura. Ordubete ematen du egutero horretan, txapelketa egunean epaileen aurrean egin beharko dituen poseak entrenatzen. "Askok landu behar da *posing*-a. Ez da erraza. Etengabeko tentzioan egon behar izaten da epaileek agindutako poseak egiten, ikararik egin barik, erlaxatu barik, eta hori landu egin behar da". Zorte on. ■

GARBIKETA ADMINISTRAZIOA ETA KONPONKETAK

- Era guztietako garbiketak
- Jabegoen eta elkarleen administrazioa
- Konponketa orokorrak

653 70 45 47
Oñati

60. urteurreneko kontzertu berezia eskainiko du Oñati Abesbatzak urriaren 17an, Bidaurretan

John Rutter-en Requiem-a eta Aita Madinaren obra kuttunenak abestuko ditu, organoa eta ganbera-orkestraren laguntzarekin

Oñati Abesbatza bere 60. urteurrena ospatzen ari da aurten. Iazko abenduan hasita, makina bat ekitaldi burutu ditu urtean zehar (kontzertuak, hitzaldiak, elkartrukeak, entsegu irekiak...), eta udako etenaldiaren ostean urteurreneko kontzertu nagusi eta berezia eskainiko du urriaren 17an, Bidaurreta monasterioan (19:30).

Bi zati izango ditu emanaldiak. Lehenengoan, John Rutter (London, 1945) konposatzaile britaniarraren *Requiem* ederra abestuko dute. Musika liturgiakoaren egilerik ezagunenetakoa da gaur egun Rutter, eta 1985ean konposatu zuen *Requiem* hau da bere maisulanetakoa bat. Lirismoagatik eta soinu-giroitze oso zaindu eta idiomatikoagatik nabarmentzen da bere musika.

LIRISMOA ETA ITXAROPENA

Hildakoen mezan ohikoak diren zatiez gain ('*Requiem aeternam*', '*Pie Jesu*', '*Sanctus*', '*Agnus Dei*' eta '*Lux aeterna*'), ingelesezko bi testu (130. salmoari dagokion '*Desde las profundidades clamo tu nombre*' eta 23. salmoko '*El señor es*

MIRENGU
PLAZAOLA

Oñati Abesbatzako
zuzendaria

"Guretzat erronka bat izan da Requiem-a prestatzea, baina urte osoa daramagu lanean, eta gogotsu gaude jendaurrean kantatzeko"

mi pastor) uztartzen ditu.

Beste requiem meza batzuetan ez bezala, musika honek lirismoz eta itxaropenez betetako betiereko argiaren bilaketara gonbidatzen du. Rutterrek urtebete lehenago hil zitzaion aitari eskaini zion obra, eta heriotzak eragindako mina instrumentu- eta ahots-kolorez betetako ariketa poetiko bihurtzen du.

"Askok gustatzen zait Rutterren musika, eta requiema entzun nuenean harrapatu egin ninduen. Zoragarria iruditu zitzaidan eta 60. urteurrenean abesteko egokia

izan zitekeela pentsatu nuen", azaldu digu Mirengu Plazaola zuzendariak. "Erronka handia izan da gure abesbatzarentzat, baina lan handia egin dugu urtean zehar, eta gogotsu gaude jendaurrean abesteko".

ORGANOA ETA ORKESTRA

Kontzertu berezi honetarako, Gerardo Rifón organo-jotzailea eta bost musikariz osaturiko ganbera-orkestra baten laguntza izango du Oñati Abesbatzak. Gainera, Amaia Igartua oñatiarra –Oñati Abesbatzako kide ohia– ariko da soprano bakarlari lanetan, guztiak ere Mirengu Plazaolaren zuzendaritzapean.

AITA MADINAREN ABESTIAK

Emanaldiaren bigarren zatian, euskal kanta ezagunak entzuteko aukera izango dugu, gehienak Francisco Madinarenak. Aita Madinaren musikak leku berezia izan du beti Oñati Abesbatzaren erreperatorioan, eta 60. urteurreneko kontzertuan ere ezin zitekeen falta.

Hasteko, Madinaren bi eliz kanta –*Agur Maria* eta *Lauda Sion* ederrak– abestuko

EGITARAUA

- Requiem J. Rutter
- Agur Maria F. Madina
- Lauda Sion F. Madina
- Maitia nun zira J. Uruñuela
- Kantuz A. Lesbordes
- Azokan F. Madina
- Akerra ikusi degu F. Madina
- Beti eskamak kentzen .. F. Madina

- Zuzendaria: Mirengu Plazaola
- Organo-jolea: Gerardo Rifón
- Bakarlaria: Amaia Iartua
- Ganbera Orkestra:
 - Flauta: Eneritz Jauregi
 - Oboe: Aitor Esnal
 - Harpa: Francesca Romana
 - Violonchelo: Irati Estortarbe
 - Perkusioa: Iñaki Letamendia

URRIAK 17, LARUNBATA BIDAURRETAN, 19:30 SARRERA DOAN *

(*) Amaieran borondatea eskertuko da.

dituzte, organoaren laguntzarekin, eta kontzertua borobiltzeko *Akerra ikusi degu*, *Beti eskamak kentzen*, *Azokan*, *Maitia nun zira* eta *Kantuz* bezalako doinu eza-gunak entzuteko aukera egongo da. Ederra, benean, Oñati Abesbatzak prestatu duen kontzertua.

SARRERA DOAN

Urriaren 17an, larunbata, izango da kontzertua, Bidaurreta monasterioan, 19:30etan. Sarrera doan izango da eta kontzertuaren amaieran borondatea eskertuko da.

Burgosen lehiatuko da Ganbara Abesbatza

Burgosko XXIII. Antonio José Abesbatzen Lehiaketa Nazionalen parte hartuko du Ganbara Abesbatzak

urriaren 24an, Gaztela-Leongo hiriko Fórum Evolución-eko Rafael Frúhbeck auditorioan (19:30). Oñatiko abesbatza Kantabriako **Coro Joven de Santander**, Murziako **Patnia**, **Coro de Cámara** eta Asturiasko **Ensamble Vocal de Gijón** abesbatzekin batera izan da hautatua lehiaketan parte hartzeko. Abesbatza bakoitzak hiru obra interpretatu beharko ditu: Antonio José Martínez Palacios (1902-1936) konpositore burgostarraren *Aquel galán que allí viene* -nahitaezkoa-, Alejandro Yagüeren *Dibujo en el agua*, eta Z. Randall Strooperen *Christi Mutter*. Ganbarakoak aitortu digutenez gogotsu daude azken hilabeteetan egindako lana maila handiko beste abesbatza batzuekin partekatze, eta Oñatiko abesbatza mugimendua estatu mailan ordezkatzeko.

HOTS ABESBATZA TORREVIEJAKO NAZIOARTEKO TOPAKETAN.

Oñatiko Hots Abesbatzak Torreviejako 38. Nazioarteko Abesbatza Topaketan parte hartu zuen irailaren 26an, estatuko zein Europako beste koru batzuekin batera. Oñatiarrek amaierako galan abestu zuten, *Auditorio Internacional*-ean, Valentziako eta Errumaniako abesbatza banarekin oholza partekatuz. Esperientzia oso aberasgarria izan dela aitortu digu Aitor Biain-Bidarte zuzendariak, beste abesbatza batzuekin harremanak sortzeko eta nazioarteko abesbatza giroa gertutik bizitzeko aukera izan dutelako. Torreviejako hitzorduak emakume-ahotsez osatutako abesbatzen lana bultzatzea du xede, besteak beste.

Haurren abesbatzen egoera kezkarriaz ohartarazi du Ganbara Faktoriak

Ohi bezala, Ganbara Faktoria osatzen duten taldeek -Ganbara eta Hots abesbatzak, Aequus Ensemble orkestra...- proiektu eta egitasmo ugariz beteta ekin diote 2026/27 ikasturteari, baina, aldi berean, kezka eta ardura puntu bat plazaratu nahi izan dute haur eta gaztetxoaren Kantu Eskolaren egoera eta bilakaeraren inguruan. "Azken urteotan beherakada nabarmena sumatzen ari gara haur eta gazteen parte-hartzean, eta horrek zuzenean eragiten dio gure abesbatzen egiturari eta etorkizunari" adierazi dute.

Zorionez, Ikastetxeak Kantari proiektua sasoiko dago, eta horrek aukera ematen die herriko hiru ikastetxeetako haur askorengana iristeko, baina erronka da, orain, haur horiek Ganbara Kantu Eskolako taldeetan -Ganbara Txiki, Txikitxo eta Kantu Tailerra- jarraitzea animatzea, eta horretan egin nahi dute ahalegin berezia, "horixe baita etorkizuneko abeslariak, taldeak eta proiektu osoa bermatzeko bidea. Azken batean, Oñatik kantatzeari ez uztea da guk nahi duguna".

Askotariko egitaraua Liburutegien Nazioarteko Eguna ospatzeko

'El club del LP' ekimen berria jarriko da abian, Joserra Rodrigoren eskutik. 'Elkarrizketa Filosofikoak' saio irekia egongo da **Pello Añorga** idazlearekin, eta **haur** eta **gaztetxoei** zuzenduriko tailerrak ere egongo dira.

Joserra Rodrigo

Helena Azkarragaurizar

Pello Añorga

Urtero lez, ekintza egitaraua zabaldu prestatu dute udal liburutegian, urriaren 24an ospatzen den Liburutegien Nazioarteko Egunaren harira. Urriarekin batera, *Tertulixan* irakurle talde ezberdinak eta idazketa lantegia jarriko dira martxan, baina bestelako saio bereziak ere egongo dira.

'ELKARRIZKETA FILOSOFIKOAK' PELLO AÑORGAREKIN.

'Elkarrizketa filosofikoak' saioaren baitan **Pello Añorga** (Oiartzun, 1956) ipuin kontalaria eta idazlearen bisita izango dugu urriaren 28an, iaz argitaratu zuen *Sendatzeko ametsak* liburuaren oinarri hartuta. Kalixto pertsonaiaren istorioen bidez arreta, presentzia eta kontenplazioa bezalako kontzeptuak jorratzen ditu Añorgak, eta Miren Camisón filosofo praktikoaren bide-laguntzarekin, ideia horien inguruan sakontzeko aukera egongo da.

Udal liburutegiak iaz jarri zituen martxan *Elkarrizketa Filosofikoak*, pentsatzeko, hausnartzeko eta galdera unibertsalen inguruan elkarrekin hitz egiteko gune bat sortzeko asmoz. Aurten lau saio egongo dira, eta bakoit-

'ELKARRIZKETA FILOSOFIKOAK'
saioa irekia izango da,
urriaren 28an

zean gai ezberdinak jorratuko dira, betiere filosofia modu hurbil eta dibulгатiboan landuz.

HAURRENTZAKO EKINTZAK

Ohi bezala, haurrei zuzenduriko hainbat ekintza antolatu dituzte Liburutegien Eguna ospatzeko, beraiek izango baitira liburutegiko etorkizuneko erabiltzaileak.

Hala, urriaren 21 eta 22an, 4 urteko umeak **Haur Liburutegia** ezagutzeko aukera izango dute Lur Korta -*Aurorita beti polita*- ipuin kontalariaren eskutik modu ludikoan.

Bestalde, urriaren 21ean '**Liburu bat maleta bat da**' sormen tailerra egingo da, LH1etik gorako neska-mutikoentzat. Helena Azkarragaurizar ilustratzailearen laguntzarekin liburu bat sortuko dute, istorioz bete daitekeen maletaren kutxa eraikiko dute, liburuak hitzen edukiontzia huts baino gehiago direla deskubritzeko.

Azkenik, urriaren 26an eta azaroaren 2an '**Pipi Kaltzaluze Literatura Aretoa**' egingo da Galtzagorri elkartearen eskutik. Haurren autonomia, askatasuna eta pentsamendu propioa aldarrikatzen dituen *Pipi Kaltzaluze* liburuan oinarritutako tailerra da.

EGITARUA

EL CLUB DEL LP

Musika tailerra,
Joserra Rodrigorekin
Urriak 7, zine aretoan,
18:00

SORMEN TAILERRA

'Liburu bat maleta bat da', LH1etik gorakoentzat,
Helena Azkarragaurizar
ilustratzailearen eskutik
Urriak 21, Haur liburutegian,
18:00

HAUR LIBURUTEGIA EZAGUTZEN

4 urteko haurrentzat, Lur Korta ipuin kontalariak gidatutako bisitak eskola orduetan.

IDAZLEEKIN BERBETAN

Elkarrizketa filosofikoa,
Pello Añorga idazlearekin
Urriak 28, liburutegian,
18:00

LITERATURA ARETOA

'Pipi Kaltzaluze' literatura aretoa, 8-10 urte arteko gaztetxoentzat. (Eskolekin adostuko dira bisitak).
Urriak 26-Azaroak 2

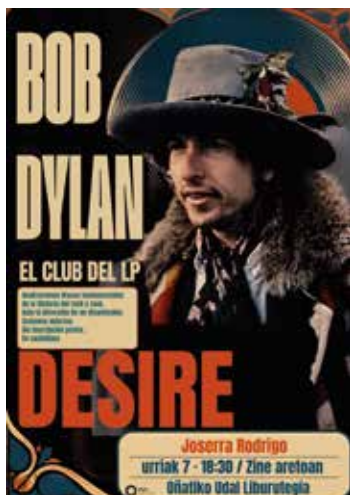
IRAKURLE TALDEAK ETA IDAZKETA TAILERRA

Goian aipatutakoez gain, **gaztelerazko Tertulixan** taldeak urriaren 13an izango du ikasturteko lehen saioa. Mónica Leivak gidatua, **Haurren Irakurketa Klubak** urriaren 19an, Peru Magdalenarekin, **euskarazko Tertulixan** taldeak urriaren 27an, Itziar Ugartek dinamizatua, eta **Idazketa lantegiak** urriaren 26an, Joxemari Iturraldekin gidatua.

'El club del LP'

Musika entzuteko tailerra, Joserra Rodrigorekin

Joserra Rodrigok gidatuko
ditu **LP Kluba / El Club del LP** zikloko saioak

ROCK ETA SOUL MUSIKAREN BILAKAREN GARRANTZITSUAK DIREN DISKOAK OSORIK ETA TESTUINGURUAN JARRITA AZTERTUKO DIRA

Aurtengo ikasturteko berritasunetako bat izango da udal liburutegian: **LP Kluba / El Club del LP**. Musika entzuteko eta ezagutzeko proposamena da. Ez da ohiko musika-hitzaldia, **entzute partekatuko esperientzia** baizik: disko bat abiapuntu hartuta, haren historia, testuinguru kulturala, egileak, abestiak eta eraginak ezagutzeko eta horien inguruan hitz egiteko aukera.

Joserra Rodrigok (Bilbao, 1964) gidatuko ditu saioak, azalpenak, musika-entzunaldiak eta ikus-entzunezko materiala uztartuz. Helburua ez da musikaren inguruko ezagutza teknikoak eskuratzea, baizik eta **jakin-mina eta musika entzuteko gogoia** edukitzea. Azken batean, musika entzuteko, deskubritzeko eta partekatze gunea izan nahi du **LP Klubak**.

Oñatiko Udal Liburutegiak **2 edo 3 saioko ziklo bat** egiteko asmoa du, saio bakoitzeko disko bat ardatz hartuta. Saiok 90 minutu inguruko iraupena izango dute eta amaieran solasaldi eta iritzi-trukerako tarte egongo da.

Aurreneko saioa **urriaren 7an** izango da, kultur etxeko zine aretoan (18:00), eta **Bob Dylanen** *Desire* diskoaren ingurukoa izango da. Ez da aurrez izena eman beharrik egongo.

Udal Liburutegiak programazioa zabalduko du, pentsamendua, musika eta zinemaren inguruko proposamen berriekin

2026-2027 ikasturtean, Oñatiko Udal Liburutegiak ohiko irakurketa eta idazketa taldeekin batera, proposamen berriak ekarriko ditu bere programaziora. Helburua argia da: liburutegia ez dadila liburuak hartzeko eta itzultzeko leku hutsa izan, baizik eta pertsonen pentsamendua garatzeko, galderak egiteko, elkarriketan aritzeko eta mundua begirada berriekin ulertzeko espazioa.

Gaur egungo gizartean, gero eta azkarrago bizi garen eta teknologiak gure egunerokoa gero eta gehiago baldintzatzen duen honetan, garrantzitsua da pertsonaren alderdi humanista zaintzea: pentsatzeko, zalantzan jartzeko, hausnartzeko, sentitzeko, besteekin hitz egiteko eta ikuspuntu desberdinak ezagutzeko gaitasuna. Humanismoak pertsona erdigunean jartzen du, eta gaitasun horiek lantzeak pertsona kritikoagoak, autonomoagoak eta enpatikoagoak izaten laguntzen du.

Ildo horretan, iaz **Elkarriketa Filosofikoak** ekimenarekin hasitako bideari jarraipena emango dio liburutegiak. Filosofiar hurbiltzeko saio ireki eta dinamiko hauen bidez, eguneroko bizitzan askotan egiten ez dugun zerbait proposatzen da: gelditzea, pentsatzea eta besteen ideiak entzutea. Ez da aurretiko ezagutzarik behar; jakin-mina eta galderak partekatze gogoia baino ez.

Aurten, gainera, **musika eta zinema** izango dira programazioaren protagonistetako batzuk. **El Club del LP** ekimenak musikari buruz hitz egiteko, entzuteko eta partekatze espazio bat proposatuko du, diskoen eta musikaren inguruan elkarriketa sortuz. Bestalde, **Harkaitz Canok gidatutako saio bereziek**, zinemara eta haren hizkuntzara hurbiltzeko aukera eskainiko dute, **ZinemAz, A-tik Z-ra** zikloaren barruan.

Proposamen hauen guztien atzean ideia bera dago: **pertsonen pentsamendua garatu, ireki eta aberastea**. Liburutegiaren egitekoa ez da soilik irakurketa sustatzea; kulturarako, hausnarketarako eta elkarbizitzarako gune izatea ere bada.

Irakurtzeak eta idazteak bezala, filosofiak, musikak edo zinemak ere gure ikuspegia zabaltzen dute. Beste mundu batzuetara eramaten gaituzte, zalantzan jartzera behartzen gaituzte, emozionatu egiten gaituzte eta, askotan, geure buruari eta inguruko munduari buruzko galdera berriak egitera bultzatzen gaituzte.

Horregatik, 2026-2027ko programazioan, **liburutegiak pertsonen alde humanista indartu nahi du**, askotan ahazten dugun hori: pentsatzeko denbora hartzea, besteekin hitz egitea, entzutea, jakin-mina izatea eta mundua ikuspegi desberdinetatik begiratzen ikastea.

Irakurtzea, entzutea, ikustea, hitz egitea eta pentsatzea. Azken finean, pertsona gisa haztea. Hori da gure helburua.

Maite Aiestui Kortabarria
Irakaslea
Arantzazuko Ama, 3 behea
943 53 36 57
20560 OÑATI (Gipuzkoa)
4sgoiena@gmail.com
www.4sgoiena.com

Ingelesko Akademia
Listening Speaking Reading Writing

PINTURA, ZERAMIKA eta ESKULAN DEKORATIBOAK

Eskulan ikastaroetan izena emateko epea urriaren 8tik 18ra

Udaleko kultura sailak antolatzen dituen eskulan ikastaroetan (Pintura, Zeramika eta Eskulan Dekoratiiboak) izena emateko epea urriaren 8tik 18ra irekiko da www.oñati.eus webgunean ipiniko den formularioa betez, edo aurrez-aurre, kultur etxean (astelehenetik ostiralera, 10:00-13:00 / 16:30-20:30). Urriaren 23an argitaratuko da onartuen zerrenda kultur etxeko harreraren eta udalaren webgunean. Izen-emate kopuruak eskainitako plazena

gainditzen badu, zozketa egingo da. Azaroaren 2an hasiko dira ikastaro-tailerrak. Ordaindu beharreko tasak hauek dira: nagusiek 91,75€, eta adingabeek 67,18€. Tasa ordaintzetik salbuetsita egongo dira langabezian egonik prestazio ekonomikorik jasotzen ez duten pertsonak.

Jasone Agirre (Eskulan dekoratiiboak), June Larzabal (Zeramika), Ainhoa Cabero (Pintura-Helduak) eta Iraide Villaescusa (Pintura-Gazteak) izango dira irakasleak.

Argazki erakusketa ikusgai plazan

Ilunpetan taldeak prestatutako argazki erakusketa dago ikusgai plazan. Aurten, beritasun moduan, Pago Uso elkarteko burdin-hesitik zintzilik daude ikusgai argazkiak. Herriko buruhandiak protagonista dituzten irudi bereziak daude ikusgai, Txinparta bertso eskolako bertso barenekin. Urriaren 5era arte egongo dira ikusgai

Argk.: Goiena

Julen de Vicente irabazle ageriko margo lehiaketan

Hogeita bost lagunek parte hartu dute aurten Oñatiko Margo Taldeak antolatu duen XXII. Aire Libreko Margo Lehiaketan. Nagusien mailan (16 urtetik gora) Fernando de Vicenterentzat izan da lehen saria (800€), Ibon Aranbururentzat bigarrena (500€) eta Miguel Sanzentzat hirugarrena (400€). Oñatiar onenaren saria (300€) Lur Gesalagak irabazi du. Hamasei urtetik beherakoan artean Julen Isastik jaso du lehen saria (100€ eta oparia), Bittor Gonzalezek bigarrena (60€ eta oparia) eta Antia Murgiondok hirugarrena (30€ eta oparia). Saritutako lan guztiak kultur etxeko erakusketa aretoan egongo dira ikusgai urriaren 10era arte, astelehenetik ostiralera (18:00-20:00). Urriaren 3an eta 5ean itxita. Urriaren 10ean, larunbata, 10:00-13:00

PINTURAS URBIA MARGOAK
Ultzezin kalea, 3 - Behea B / 652 710 837

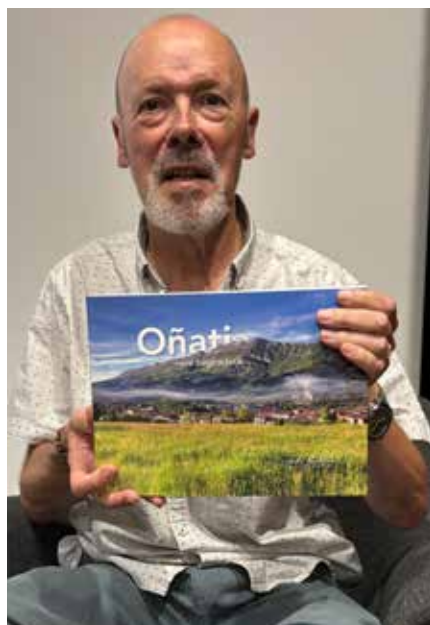
ARRIZABALAGA
Aroztegia

Berezao Ind. 10
Tel. 943 78 14 64

PAKITA
Altzariak

Sta. Marina, 6
Tel. 943 78 02 21

SUKALDE ALTZARIAK • ALTZARI RUSTIKOAK • NEURRIRA ENPOTRATURIKO ALTZARIAK

'OÑATI NERE BEGIRADATIK' argazki liburua argitaratu du Santi Mendiolak

Urteetan zehar atera dituen Oñatiko argazki adierazgarri eta berezienak biltzen dituen liburua plazaratu du Santi Mendiolak.

Lau hamarkadatik gora eman ditu Mendiolak argazkigintzan, zaletasuna ez ezik, "benetako pasio" bihurtzeraino, eta urte horietan guztietan egindako lanari esker hamarnaka mila irudiz osatutako artxibo grafikoa osatu du, bai Oñatikoak eta baita bidaletan ateratakoak ere.

Tarteka, sare sozialetan eskegi ohi ditu han eta hemen ateratako argazki ederrak, baina, duela bi urte, Oñatiko argazkien bilduma egitera animatu zuten senideek eta, hala, milaka argazki horien artean entresaka egin eta 105 irudi ederrez osatu du liburua, lau ataletan antolatuta: *Kaleak*, *Monumentuak*, *Natura* eta *Kultura*. Izar Mendiola ilobak lagundu dio aukeraketan eta maketazioan. "Argitalpen honen helburua da urte hauetan guztietan egindako lanaren ondarea herriarentzat uztea eta,aldi berean, erakusleio bat eskaintzea, Oñatik duen ondare aberatsa balioan jarri eta ezagutzea emateko.

Herriko liburu dendetan eskura daiteke Mendiolaren argazki liburua 30 eurotan.

Maider Arregik urriaren 3an ekingo dio Euskal Herriko bertsolari txapelketari

Maider Arregi bertsokantari, San Migeletako saioan, Urko Arregi, Alaia Martin, Amets Arzallus, Unai Iturriaga eta Xabat Illarregi oholtza-kide dituela

Oñatin Herri Eguna ospatzen den egunean ekingo dio Maider Arregi Markuleta Euskal Herriko bertsolari txapelketari, Donapaleuko Airetik Gelan (17:00) egingo den lehenengo faseko saioan. Urduri, baina, era berean, gogotsu dagoela aitortu zigun San Migeletako bertso saioaren amaieran. "Aurreneko aldiz ariko naiz Euskal Herriko txapelketan eta uste dut normala dela urduri egotea, baina gogotsu ere banago, ezagutzen ez nautenei nire bertsokera eta orain arte egindako lana oholtzan erakusteko gogoz". Uda sasoia txapelketa prestatzeko egokiena ez bada ere, "taldetxo bat elkartzen egon gara astean behin edo birritan, eta gustura nago egindako lanarekin". Badaki, hala ere, ez dela erraza izango finalerdietarako sailkatzea. "Lehenengo fasean arituko garen 42 bertsolarietatik 17 bakarrik sailkatuko dira. Saiatu egingo naiz, ez daukat ezer galtzeko, baina badakit oso zaila dela". Finalurrekoetan 2022ko txapelketako zazpi finalistak batuko zaizkie, eta abenduaren 20an jokatu den finalean Maialen Lujanbio egungo txapelduna egongo da zain., Sarrerak www.bertsosarrerak.eus atarian daude salgai.

Arriagaren aterkia opera zuzenduko du Aitor Biain Bidartek

» Urriaren 17 eta 18an izango da estreinaldia Arriaga antzokian

Euskaraz sortutako haur-opera berria da *Arriagaren Aterkia*, poesia, musika eta memoria uztartzen dituen proposamen eszenikoa. Arriaga Antzokiak eta Bilboko Koral Elkarrekin elkarrekin ekoiztiko obra da, eta Juan Crisóstomo de Arriagaren musika-ondarea eta Bilbo bera omentzen ditu Proiektu artistikoa izateaz gain, izaera parte-hartzaile, pedagogiko eta sozial nabarmena duen egitasmoa da. Aktore, musikari eta haur-abetesbatza desberdinetako kantarien

artearen ehundik gora lagun batuko dira eskenatokian. Nerea Alberdik eta Aitor Etxeberriak konposatu dute musika eta Leire Bilbaok idatzi du libretoa. Aktore lanetan Loli Astoreka, Leire Ucha eta Itziar Manero ariko dira, eta jantzien diseinuaz Betitxe Saitua moda-diseinatzaile arduratu da. Eta talde bikain hori osatuz Aitor Biain-Bidarte oñatiarra izango da musika zuzendaria, Bilboko Orkestra Sinfonikoko ensemble talde bat gidatuz. Opera batean parte hartzen duen aurreneko aldia da eta gogotsu dagoela aitortu digu zuzendari oñatiarra. "Erronka polita da". Urriaren 17an (18:00) eta 18an (12:00) egingo da *Arriagaren aterkia* operaren estreinaldia Bilboko Arriaga antzokian. Informazioa eta sarrerak: www.teatroarriaga.eus.

>> LITERATURA TXATALAK (XVII)

Aitta Kandido Izagirre Salaberria (1913-1967) Bizitza eta obría (I)

Kandido Izagirre,
aitta-amin: Juan
Jose Izagirre
aitta, eta Martina
Salaberria ama
ezker-eskuman
dittuela.

Testua: Roberto Altuna

Kandido Izagirre Salaberria Urretxuko Santa Barbara auzoko Ipeñarrieta jauregixan jaixo zan 1913an. Izagirretarrak bertako nagusi noblien zerbitzarixak izan ziran 250 urtian baiño gehixagotan, 1956xan Izagirre famelixiak jauregixa erosi eta haren jabe egin arte, hain justu be.

Jaiotetxia jauregixa bazan be, baserriko bizimodua egittia tokau xakon Kandidori umetatik, pastoretzaiarekin txandatuaz. Seintzarotik txorizale aparta izan zan, hontzak eta mozoluak sekula etziran falta izaten-eta jauregi zaharraren arma-zuluetan.

Arantzazun ikasle

Kandido 11 urte besterik ez zittuela etorri zan Arantzazura, latin eta gaiñetiko eskolak hartzera. 1928xan frantziskotarren ordenako abittua Zarautzen hartu eta, bertan nobizio-urtia egin ostian, Aguilera (Burgos) eta Erriberrin emun zittuen hurrengo lau urtiak; eta, azkenik, formaziñua akabaitteko berriz be Arantzazura itzuli zan Teologia ikasketak egittera. 1937xan, gerra zibilla orainddiok hasi barrittan, emun eben meza barrixa. Karreria akabota, irakasle jardun eben hil arte kolegixoko mutil hazitxuai latiña erakusten. 1949ttik 1952ra Bizkaiko Foruara bialdu euenez, han be epe horretan latiña erakusten jarraitu eben, eta bertako zuzendarixa izan zan.

Dialektologian maisu

1952xan Arantzazura itzuli zanian hasi eben bizitza osua eskiñiko otsan lexikografia lanak egittiari. Lehenengo, *Oñatiko liñagin iztegitxoa*-rekin ekin zan. Geruago, ezagun egin eben *El Vocabulario Vasco de Aranzazu-Oñate y zonas colindantes* lan mardularekin. Horretarako, domeketako Arantzazuko meza nagusira etorten ziran auzoko agure zaharrak batu eta hareiri itaunak egiñaz gaixak batzen hasi zan. Laister aukeratu zittuen barriemoille egogi batzuk, eta domeka arratsaldietan harein baserri-etxietara faten zan barriketaldi luziaguak izatera. Hala, 15 urtian ibilli zan azterketak egitten eta dialektologia gaixak batzen. Gaiñera, inguruetara egitten zittuen abade laneko osterak be euskal gaixak batzeko aprobeitxaitten zittuen. Hasieran, entzundako gaixak eskuz batzen zittuen papelian, baiña 60ko hamarkadatik aurrera *Geloso* markako magnetofono batekin balixau zan.

Abade karrerako urtietatik ekarren euskal zaletasuna eta jakitze oso haundixa, batez be, Azkueren obrak —*Hiztegia, Morfologia*— ondo ikasitta eta benderauta zittuen. Hala, Luis Mitxelena euskaltzain famauarekin be harremanetan egunez, haren partetik lanerako alimuak, konseju eta zuzenbide aproposak jasoten zittuen. Bestalde, abade karrerako lagunen artian euskaltzale sutsuak izan zittuen; esaterako, Julian Alustiza 'Aztiri', Kandido Zubizarreta, urte askuan komentuko artxibozaiña izandakua, Daniel Gorostizaga eta Pedro Urrutia.

Oñati, Antzuola, Erronkari, Altsasu, Ultzama eta Tolosako euskerak landu zittuen; azkenengo hori, Tolosako komentuko egonaldixan gaixotu eta urtebetian irakaskuntza itzitta egon bihar izan zanian. Arrankudiaga eta Orozkokuak azterketako asmua izan arren, ez zittuen egitterik izan. Bestalde, harrigarrixa bada be, bere etxekua edo herrikua ez eben aztertu, oharrak hartu eta Tolosa eta Antzuolako euskeriakin batera ezaguketara emun baeben be.

Horrez gain, Aitta J.M. Zabalaren gaiñian eginddako saiakera bat eskribiu eben 1935ian, eta 1961ian, *Cantabria Franciscana* aldizkarixan, euskeriaren egoeriaren azterketa laburra ekarren artikulua bat be bai.

Euskeria maitte eben oso

Julian Alustiza 'Aztiri'-rekin batera Erronkarira eginddako biajiaren ostian, liluratuta etorri zan erronkarieraren azentua zala-eta, eta horren ondorioxoz hasi ei xakon azentuarendako zaletasun berezi hori.

Urretxuko Ipeñarrieta jauregia, Kandido Izagirreraren jaiotetxia.

Kandidok hainbeste maitte eben euskeria eta euskeriaren atzerakadak halako miña eragitten otsan, eze Arantzazuko San Juan Artixako baserrixa hustu zanian, aitta Julian Alustizak guztiz samindduta esan ebena: "Gaztelu bat gutxiago euskerarentzat", berak be bardin-bardin botako eben.

Gizon isilla eta umilla, bihotz onekua, gauzak soseguz, tajuz eta patxaraz egitten ekixena. Eta langilla aparta. Hauxe eskribiu eben: ...erleak ere aldiko kixitxo batekin biurtzen dira erlategira; baiña ibillian-ibillian ezti-mordoak egiten dituzte. Izan gaitezen gu ere erleak bezala.

Bonaparteren antzekua

Dialektologiarekin batera, etnografia gaixen barri be emun eben bere lanetan. Bixixenak eruan eben 1967ko agorraren 12xan, Arantzazun. Azkenengo egunetan, zer moduz eguen iñork prentzau ezkeru, zera erantzuten ei eben: "Gaizki, baiña pozik". Aitta Villasantek Luis Mitxelenari Izagirre hil zala esan otsanian, hauxe erantzun otsan: "Euskal dialektologorik onenetakoa galdu dugu, Luis Luziano Bonaparteren antzekoa, bista mikroskopikoa zorrotzago zuena, Schuchardt-ek esango zukean bezala, makroskopikoa baino".

Izagirre hil eta hiru urtera, Luis Villasantek haren lana argittaratu eben. Hartarako, Kandidok itzittako fitxak garbi kopixau ezer kendu edo ifiñi barik eta biharrezko argibidiak emunaz. Hil osteko lana izanda, haren biografia be gehittu eben. Aitta Kandido Izagirrek *AKI* siglaz siñaketan zittuen bere lanak.

Hiztegia:

pastoretzaia= pastore-lana; **seintzaro**= haurtzaro; **itaun**= galdera; **barriemoille**= berriemaile; **ostera**=bidaia, buelta; **benderauta**= menderatuta; **alimo**= animo; **kixi**= kizi, gixi, apurra; **bixixen**= minbizia.

Oharra:

Eskerrik asko Jonmikel Intsaustiri testu hau moldaitteko eta argazkixak ebalteko emundako samurtasunengatik.

AGENDA

DANTZA ERAKUSTALDIA

URRIAK 8 / 11:00

PAKE LEKUKO DANTZA TALDEA

Erakustaldia egingo du **San Martin** egoitzan.

EKIMEN BEREZIAK

URRIAK 14 / 17:00

'GURE ERREKEN AZTERKETA ETA EZAGUTZA'

Olaran eta Oñati erreken azterketa **Natur Eskolan**.

URRIAK 17 / 10:00

ERREKA GARBIKETA

Natur Eskolak antolatuta **Foruen plazan**.

HITZALDIAK

URRIAK 13/ 19:00

'Vivir con el río. Desafíos ante el riesgo de inundación'

Hizlaria: Joserra Díez, biologoa. **Zine aretoan**.

URRIAK 14 / 17:30

'Sare sozialak, harremanak garatzeko espazio berriak?'

Hizlaria: Emoki elkarte. **Zine aretoan**.

URRIAK 20 / 18:00

'Dolu perinatala'

Esku-Hutsik elkartearen eskutik. **Emakumion Etxian**.

URRIAK 21 / 18:30

'Nola ulertu argindarraren faktura'

Pake Lekuk antolatuta. **Pake Lekun**.

IKASTAROAK

URRIAK 17 / 10:00-13:00/16:00-19:00

'ORUXMAPS GPS' ikastaroa

Aloña Mendiko mendi sailak antolatuta. Izena emateko azken eguna: urriak 13. **Aloña Mendi kirol elkarte**an.

URRIAN / MAKROBIOTIKA ETA SASOIKO SUKALDARITZA IKASTAROEN HASIERA

• 1. MAILA

1. taldea: Urriak 24, larunbata

2. taldea: Urriak 25, igandea

• 'MENOPAUSIA ETA ELIKADURA'

Urriak 18

• 'THE WORK' zoriontsu izateko metodoa

Urriak 31

Informazio gehiago eta erreserbak: 658 719 089 (Isabel Moreno)

LIBURU AURKEZPEN / URRIAK 15, SANTA ANA ANTZOKIAN (18:30)

'Los hijos de los boomers'

Estefanía Molina Morales kazetari kataluniarrak bere azken liburua *Los hijos de los boomers. De la muerte de la clase media al auge de una generación antisistema* aurkeztuko du Oñatin, **Zubixa.eus** kultur aldizkariak gonbidatuta. Kazetari ezaguna da Molina, analista gisa parte hartzen baitu *Al Rojo Vivo* (La Sexta) eta Telecinco, TV3 eta RTVEko Canal 24 kateetan, besteak beste. Hainbat irrati katetan ere (SER, RNE, Catalunya Radio...) ere kolaboratzen du.

ETXEBIZITZA ETA ENPLEGUARI BURUZKO SOLASALDIA

Liburuaren aurkezpenaren ostean, etxebizitzari eta enpleguari buruzko solasaldia egongo da, Manu Egañak gidatuta. Solaskideak hauek izango dira: Xabier Mugarza, Ander Balanzategi eta Beñat Aldabaldetrekuek.

BAKARRIZKETA / URRIAK 15, EMAKUMION ETXIA (18:00)

'Barre gehiago, fatxa gutxiago'

"MÁS RISAS, MENOS FACHAS"
RAQUEL TORRES

Umore feminista
muuturreko eskuinaren
gorakadaren aurrean

Muturreko eskuina gero eta presentzia handiagoa hartzen ari den testuinguru batean - batez ere sare sozialetan -, galdera deserosoak sortzen dira... baina baita erantzun sortzaileak ere. Nola eragiten ari da egoera hau komunikatzaile, umoregile eta proiektu feministetan? Zein estrategia ari dira sortzen eusteko, erresistitzeko eta komunitatea indartzen jarraitzeko? Raquel Torres, Bilbon bizi den umorista feministaren begirada zorrotzak emango digu gaia jorratzeko aukera.

HITZALDIA

URRIAK 14, KULTUR ETXEAN, 17:30

'Sare sozialak harramenak garatzeko espazio berriak?'

Harreman-ingurune fisiko eta digitalean ongi-zate emozionala sustatzea xede duen EMOKI elkarteak emango du hitzaldia. Zelan lagundu al diete gurasoek seme-alabei harreman espazio digital seguru bat osatzen? Gai honen inguruan guraso askok dituzten kezak argitu eta bideratzea izango da helburua. Guraso eta adinez nagusi diren herritar guztiei irekia. Plaza mugatuak. Izena emateko: info@emoki.eus.

LITERATURA

URRIAK 21 / 18:00

'LIBURU BAT MALETA BAT DA'

LH-1etik gorako gaztetxoentzako sormen tailerra, Helene Azkarragaurizar ilustratzaileak gidatua. [Haur liburutegian.](#)

MUSIKA

URRIAK 7 / 18:30

EL CLUB DEL LP

Bob Dylanen *Desire* diskoaren inguruko tailerra. Musika entzuteko eta diskoaren ingurukoak ezagutzeko.. [Zine aretoan.](#)

URRIAK 17 / 19:30

SUGRAMAS + WHITE CARTERS

Blues&rock eta funk taldeen kontzertua. Sarrera, aurrez 15€ (www.oñati.eus), takillan 18€. [Gaztelekuan.](#)

URRIAK 17 / 19:30

J. RUTTER-en REQUIEM-a eta AITA MADINAREN MUSIKA

Oñati Abesbatzaren eskutik. [Bidaurretan.](#)

SOLASALDIAK

URRIAK 28 / 18:00

ELKARRIZKETA FILOSOFIKOAK, PELLO AÑORGAREKIN

Miren Camisón filosofoak dinamizatutako saioa. [Udal liburutegian.](#)

TOPAGUNEA

URRIAK 17 / 17:30

'Migratu ondoren nire etxea berregiten / Reconstruyendo mi casa después de migrar' Marisol Abreuren eskutik. [Emakumion Etxian.](#)

TAILERRAK

URRIAK 31 / 10:00-14:00

KONSTELAZIO FAMILIARRAK

Mª Luisa de Dios adituak gidatuko du saioa. Eltziaio 'Arte' Hezten / Creciendo con Arte' taldearen lokalean. Erreserbatu lekua 628 212 839 deituta. [Eltzian.](#)

ZINEA

URRIAK 16 / 19:00

'RÍOS EN PELIGRO'

J. Stevens-en dokumentala. [Zine aretoan.](#)

URRIAK 28 /

'ERRIGORA' DOKUMENTALA

Nafarroa hegoaldeko euskara eta elikadura-burujabetzaren aldeko Errigora ekimenari buruzko filma. [Zine aretoan.](#)

ZINEA

Zine-kluba: Osteguna (19:30)

Nagusia: Ostirala (22:00), larunbata (19:30 / 22:00) eta Igandea (19:30)

Gazteboak: Larunbata eta Igandea (17:00)

Ikuslearen eguna: Astelehena (19:30)

URRIAK 8 - 12

ZINE KLUBA:

-

NAGUSIAK:

VERITY

GAZTETXOAK:

MINIONS & MONSTERS

URRIAK 15 - 19

ZINE KLUBA:

YO NO MORIRÉ DE AMOR

NAGUSIAK:

INURRI ITSUAK

GAZTETXOAK:

TADEO JONES
Y LA LÁMPARA
MARAVILLOSA

URRIAK 22 - 26

ZINE KLUBA:

UN POETA

NAGUSIAK:

LA INVITACIÓN

GAZTETXOAK:

DINO FAMILIA
(EUSKARAZ)

FARMAZIA

ANDUAGA

San Lorentzo 3 / ☎ 943 78 21 16

Urriak 3, 4, 5, 13, 21, 22, 30 eta 31.
Azaroak 1.

IGARTUA

Kale Zaharra 1 / ☎ 943 78 01 22

Urriak 6, 14, 15, 23, 24 eta 25.
Azaroak 2 eta 3.

GARATE

Kale Barria 42 / ☎ 943 78 05 58

Urriak 1, 7, 8, 16, 17, 18, 26 eta 27.
Azaroak 4 eta 5.

ULDAIN

Kale Barria 6 / ☎ 943 78 11 28

Urriak 2, 9, 10, 11, 12, 19, 10, 28
eta 29. Azaroak 6, 7 eta 8.

ODOL ATERALDIA

URRIAK 16 / 16:30-20:30

MU-ko Enpresagintza fakultatean. Aurrez, <https://gotatanta.eus> atarian har daiteke odola emateko txanda. Bestela, egunean bertan 943007884 zenbakira deituta.

MERKATU TXIKIA

FAMILIA etxebizitza bila Oñatin, alokatzeko. Deitu: 663 558 452.

NESKA arduratsua eta atsegina, hemengoa, haurrak zaintzeko edo adineko pertsonak paseatzera atera edo konpañia egiteko pret. Deitu: 695 738 795.

LANERAKO PREST Esperientzia-dun emakume arduratsua, adineko pertsonak zaintzeko prest. Baita garbiketa lanak egiteko ere. Deitu 602 013 318

BULEGOA ALOKATZEN DA Euskadi etorbidean, 18m². Deitu: 622 776 409

GARAJEA SALGAI Makalenian garajea salgai (18.000€). Deitu: 629 422 190

MERKATU TXIKIA

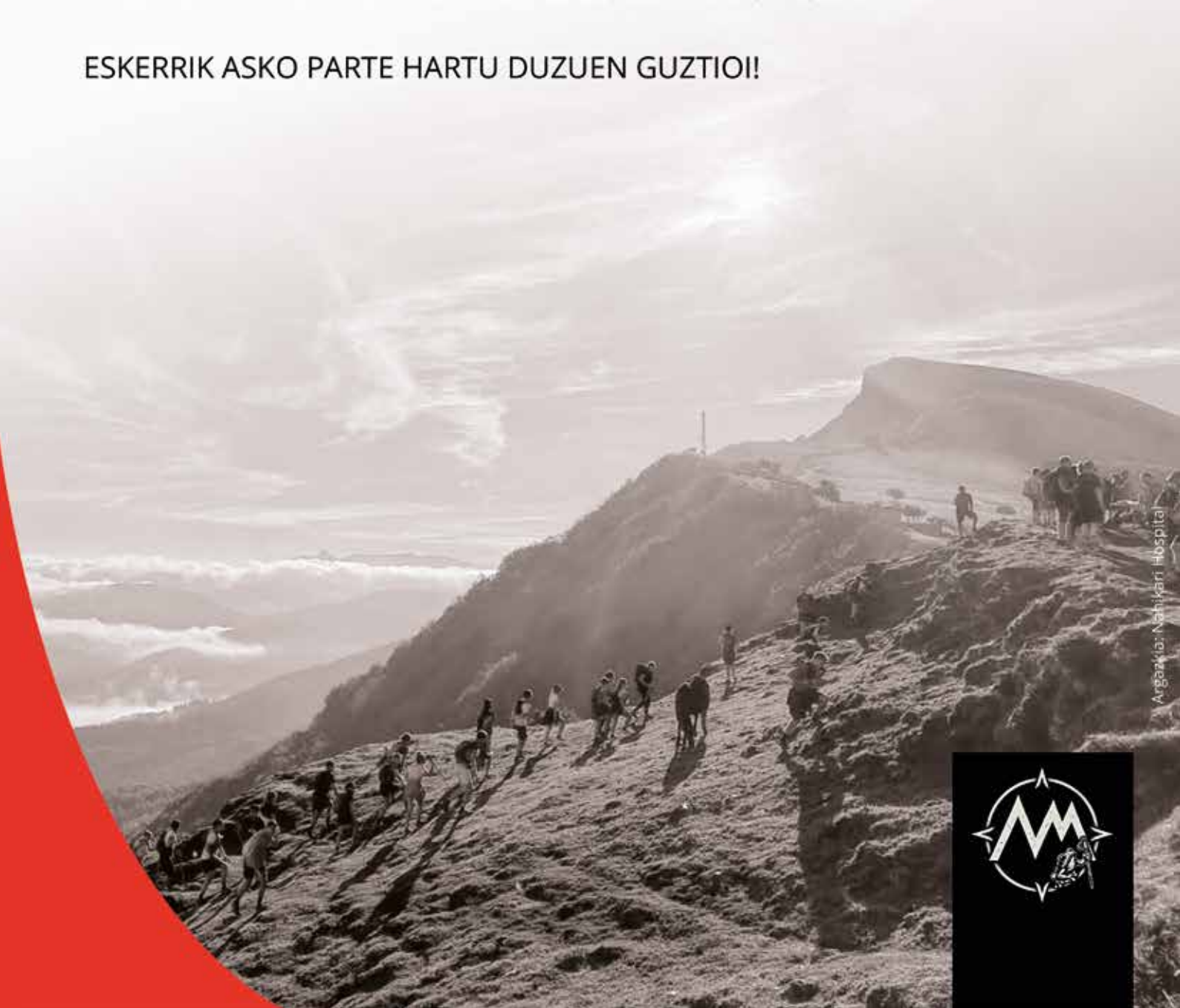
kontzejupetik@onati.eus
943 78 20 72

ELKARREKIN BIDEA EGINEZ

ULMA, 2026KO OÑATIKO
MENDI MARTXAREN BABESLE NAGUSIA

ESKERRIK ASKO PARTE HARTU DUZUEN GUZTIOI!

Argazkia: Nahi-kari Hospital

